

Omakoti

KEMI-TORNIO » NUMERO 2/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Kesätunnelmaa terassilla

Talovanhuksen peruskorjauksen
kustannukset voivat yllättää

6

Esteettömyys on myös
sujuvampaa arkea

12

Luotettua palvelua Meri-Lapin
alueella jo 40 vuoden ajan.

**MEILTÄ SAATTE TÄYDELLISET
KATTOREMONTIT, KATTOJEN
KORJAUKSET SEKÄ ASBESTIPURKUTYÖT**

- HUOPA-, TIILI- JA PELTIKATOT
- RAKENNUSPELLITYKSET
- KATTOTURVATUOTTEET
- ASBESTIKARTOITUKSET JA -PURKUTYÖT
- VESIKOURUT ASENNETTUNA

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!
P. 040 721 6610 • keminkate.fi

Oulun
Kuivaustekniikka

MERI-LAPPI

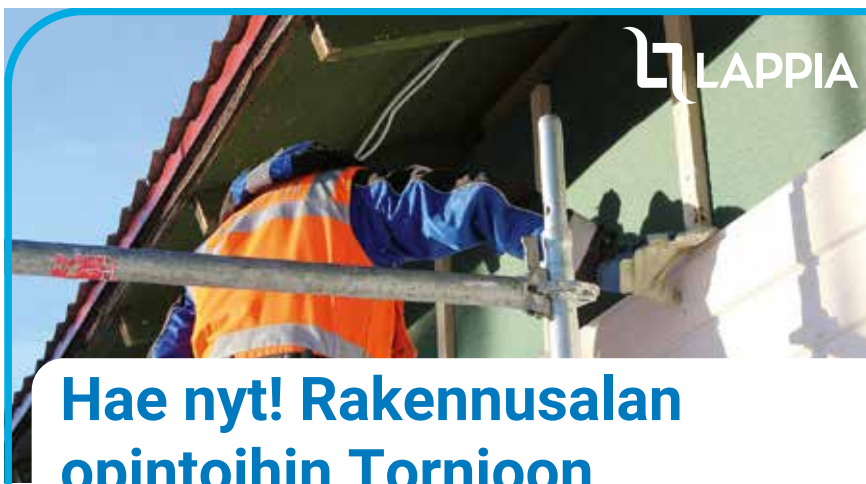
**POHJOIS-SUOMEN JOHTAVA
VAHINKOSANEERAUSTEN
ASiantuntija**

- » Vesivahingon tai kosteusvaurion korjaus
- » Rakenteiden kuivaus
- » Vahinkojen hoito
- » Korjausrakentaminen
- » Kodinremontit
- » Asiantuntijatyöt
- » LVI-työt
- » Asbestityöt

Sattuiko vahinko? Ei hätää, soita meille:

010 324 3704

WWW.KUIVAUSTEKNIKKAGROUP.FI

Hae nyt! Rakennusalan opintoihin Tornioon

Haluatko työskennellä käsilläsi ja luoda jotain pysyvää?

Rakennusalan opinnot Ammattiopisto Lappiassa tarjoaa käytännönläheisen koulutuksen, joka vie sinut suoraan työelämään!

Rakennusalan perustutkinto – Talonrakentaja

🔧 Opit rakentamisen perusteet, työskentelet oikeissa rakennuskohteissa ja saat vahvan pohjan monipuoliselle uralle rakentamisen parissa.

Lisätietoja

Kai Heikkinen, puh. 050 461 7181,
kai.heikkinen@lappia.fi

www.lappia.fi/koulutushaku

VAIHTOLAVAT MEILTÄ!

KTK-Tornio Oy
Verkkotehtaankatu 11, 95420 Tornio
p. 020 755 8290

www.ktk-tornio.fi

MEILTÄ HINATTAVAT HENKILÖNOSTIMET

MAALAUS- JA REMONTTIHOMMIIN
AINA 21M KORKEUTEEN ASTI
SEKÄ KUUKULKIJAT JA AUTONOSTURIT
ISOMPAAN TARPEESEEN

Soita 0400 395 633
tai tule käymään osoitteessa
Mäkikalliontie 8, 95420 Tornio

www.jp-lift.fi

PALVELEVA PUTKILIIKE

Kaikki LVI-työt Meri-Lapin alueella

0400 587 300
merilappi@lvipitkala.fi

**LVI
PITKÄLÄ**
Habeo Company

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	14
Nro 2/2025	vko	20
Nro 3/2025	vko	33
Nro 4/2025	vko	41

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Kemin, Keminmaan, Simon ja Tornion taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Kaleva

Etukannen kuvat
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Hilla Karppinen

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesälomalla omassa kodissa

Kesän koittaessa – ja varsinkin kesäloman aikana – jokainen omakotitalo muuntuu kuin huvilaksi.

Sängystä ei tarvitse nousta tarkalla kellonlyömällä, ja vaikka tarvitsisikin, sen tekee mieluummin, kun voi herätä ympäröivään vihreyteen ja linnunlauluun. Lämpimät säät innostavat myös tekemään kotona ja pihalla asioita aivan toisin kuin muina vuodenaikoina, olipa kyseessä sitten huvi vai hyöty.

Kesällä monet asiat, mitä omakotiasuja on tehnyt kotinsa hyväksi, osoittavatkin arvonsa. Vaivannäkö pihalla ja kasvi- maalla palkitsee, kun kukat ovat parhaassa loistossaan ja tuoreita mansikoita voi käydä poimimassa sitä mukaa kun ne kypsyvät. Panostus terassialueelle antaa mahdollisuuden viettää kesäiltoja rattoisasti läheisten kanssa grillaten tai vain oleskellen.

Silloin jos koskaan kannattaakin vaikka syödä aamiainen vähän rauhallisemmin, ottaa aikaa kiireettömiin hetkiin – ja elää jokainen päivä edes hieman kuin olisi lomamatkalla.

Aurinkoisin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Vanhan talon remontti
- 10 Maa-ainekset pihaan
- 12 Kodin esteettömyys
- 14 Omakotitalon kesähuolto
- 16 Piharakennukset huviksi ja hyödyksi
- 18 Yhdistykset harrastamisen puitteena
- 20 Terassitunnelmaa päivin ja illoin
- 23 Ajanviete

Meri-Lapin LVI-työt Oy

- LVI-työt luotettavasti ja ajallaan kaikenkokoisiin tarpeisiin

Meri-Lapin LVI hoitaa LVI-työt kokemuksella ja ammattitaidolla. Toimimme Kemin, Tornion, Keminmaan ja Simon alueella. Ota yhteyttä rohkeasti ja kysy tarjous! merilapinlvi.fi

Rissanen Veli-Pekka 0400 310 168
Lintula Hannu 040 596 8218
Asentajankatu 6, Kemi
www.merilapinlvi.fi

SÄHKÖSUUNNITTELU JA SÄHKÖASENNUKSET

Kemin ja Tornion alueella – luotettavasti alusta loppuun.

SÄHKÖASENNUS
J. YLIMÄINEN

Puh. 040 536 4490
www.sahkoasennusylimainen.fi

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

» LYHYESTI

Kesämökeillä on käynnissä huussihypetys

Biolan selvitti kyselyllä millaisia asioita mökilläiset arvostavat ja mietitäänkö mökkeilyä koskevissa valinnoissa ympäristöystävällisyyttä. Kyselyssä ilmeni, että vesivessaa ei vanhoille mökeille haikailla, mutta osa ulkokuusseista vaatii päivitystä, että ne täyttäsivät lain vaatimukset.

Nykyaikaisen huussi lisäksi mökkeilijöiden toivelistan kärkeen nousi biojätteen kompostointimahdollisuus – jopa oman rannan ja mökin sähköistuksen edelle. Peräti 87 prosenttia vastaajista pitää tärkeänä, että mökillä voi kompostoida biojätteet. Kompostointimahdollisuus koetaan lähes yhtä tärkeäksi niin omistus- kuin vuokramökeilläkin.

– Mökeillä kompostoidaan aktiivisemmin kuin kotioiloissa ja se on hyvin ymmärrettävää, koska harvalla mökillä on biojätteen erilliskeräys. Biojätettä kertyy päivittäin ja roska-astiassa se alkaa haista. Lähes kaikki vastaajat ovat samaa mieltä siitä, että kompostoimalla pääsee helposti eroon keittiön biojätteestä, säästää jätehuoltokuluissa ja sivutuotteena saa ilmaista multaa mökkipuutarhaan. Kompostointi on ehdottomasti myös mökkilläisen ekoteko, Biolanin tuotekehitysjohtaja **Hannamaija Fontell** innostuu.

Kyselyn mukaan yhdeksän kymmenestä mökkeilijästä pitää ekologisuutta tärkeänä perusteena mökkeilyä koskevissa valinnoissa. Vastaajien nimeämistä ekologisista valinnoista omalla mökillä yleisimpiä ovat kompostointi ja kuivakäymälä. Myös esimerkiksi kantovesi ja aurinkosähkö mainittiin tekoina, joilla on edistänyt oman mökkeilynsä ekologisuutta.

Joka neljänneltä mökiltä löytyy laitton huussi

Monesti uusille mökeille rakennetaan vesivesi, mutta vanhemmilla mökeillä asioidaan pääasiassa ulkokuusseissa. Osalla mökeistä on sekä ulko- että sisävesi, mutta sisävesiä saateen käyttää vain talvi- ja yöaikaan. Kyselyn mukaan peräti 88 prosentilla mökeistä pääasiallinen käymälä on huussissa.

– Yllättävää on, että joka neljänneltä mökiltä löytyy ulkokuussi, jota ei vielä ole päivitetty nykyaikaan. Se tarkoittaa, että huussissa ei ole erillistä käymälälaitetta, vaan pelkkä reikä istuimessa. Tällainen huussi on paitsi todella ikävä käyttää, niin myös laitton, Biolanin Hannamaija Fontell muistuttaa.

Käymäläjätteen käsittelyä säätelee jätelaki, ja sen mukaan huussista ei saa päätyä jätöksiksi tai nesteitä maaperään. Siksi perinteinen huussi, jossa on vain istuinreikä ja jätöksille avoin tila,

on kielletty. Myöskään pohjasta rei'itetty saavi ei täytä nykynormeja.

– Mökkeilijät ovat jo selvästi havahtuneet huussiongelmaan. Vastaajista 85 prosenttia pitää tärkeänä, että ulkokuusseissa on nykyaikainen kuivakäymälä, ja 72 prosenttia harkitsee parhaillaan käymäläremonttia. Suurin osa aikoo kunnostaa nimenomaan huussin nykyaikaan eikä haikaile vessatoimintoja sisälle mökkiin, Fontell avaa tuloksia.

Ulkokuussein käyttö mukavuus nousee huomattavasti, kun käymälä uudistetaan. Nykyaikaiset kuivakäymälät ovat helppokäyttöisiä ja hajuttomia.

– Vaivattomin käymälälaitte huussiin on kompostoiva käymälä, jonka säiliö on lämpöeristetty. Eristys takaa sen, että tyhjennysvaiheessa jätökset ovat kompostoituneet multamaiseksi ja hajuttomaksi kompostiksi. Lämpöeristyksen ansiosta käymälässä voi kompostoida myös keittiön biojätteet, Fontell vinkkaa.

Kuivakäymälä ulkokuussein on yleensä myös edullisin ratkaisu. Vanhaan mökkiin vesivessan rakentaminen on usein työlästä ja vessan jätevesien käsittely vaatii omat järjestelmänsä. Kuivakäymälä sen sijaan ei tarvitse vettä ja kompostoitu käymäläjäte on hyvää maanparannusainetta mökkipuutarhaan.

Biolan Oy

Mökkiläisten keski-ikä nousee – palveluntarve tuo työtä maaseudulle

Omakotiliitto tiedotti maaliskuussa Vapaa-ajan asukkaiden liiton VAAL ry:n tekemästä laajasta tutkimuksesta, johon vastasi 1 133 mökkeilijää. Tutkimuksesta ilmeni, että mökillä olo ja etätyön tekeminen mökillä ovat vähentyneet parin viime vuoden aikana. Samalla mökin omistajien keski-ikä on noussut. Aikaisempi vastaava tutkimus tehtiin tosin vuonna 2022, jolloin koronan vuoksi mökeillä vietettiin erityisen paljon aikaa.

Mökin omistaneiden keski-ikä oli tutkimuksessa 66 vuotta (mediaani 68 vuotta). Vaikka ikää tulee lisää, ei mökeistä hevillä luovuta: Mökin myymistä harkitsi ikääntymisen vuoksi vain neljäsosa vastaajista. Yli 70 prosenttia ikääntyneistä vastaajista aikoi jättää mökin perinnöksi jälkipolville. 44 prosenttia oli remontoanut mökkiä esteettömäksi ja vajaa 40 prosenttia oli turvautunut esimerkiksi mökitalkkareihin.

Ikääntyvät mökkiläiset tuovatkin mökkiseuduille palveluntarvetta ja siten töitä maaseudulle. Mökkeilijät käyttävät mielellään myös muita lähiseudun palveluita, etenkin ravintoloita, kahviloita, päivittäistavarakauppoja ja rautakauppoja.

Etätöitä tehdään mökeiltä aiempaa vähemmän

Valtaosalle mökkeilijöistä mökki on etenkin rauhoittumisen paikka. 84 prosenttia vastaajista ei ollut edes harkinnut muuttavansa mökkiä pysyväksi asunnoksi, ja vain neljäsosa vastaajista oli tehnyt etätöitä mökiltä. Etätyön tekeminen oli vähentynyt edellisestä tutkimuksesta.

Tärkeintä mökillä oli luonto sekä ympäristön puhtaus, veden läheisyys ja rauha. Isoa osaa mökkiympäristöjä uhkaa kuitenkin muutos, mikä tuo huolta mökin omistajille.

Lähes viidesosa kyselyyn vastaajista ilmoitti, että mökin ympäristöön on suunnitteilla häiriöitä esimerkiksi tuulivoimalan, kaivoksen tai murskaamon suunnitelmien myötä.

Jopa 60 prosenttia vastaajista voisi maksaa kuntaveroa myös mökkikuntaansa, mikäli se olisi mahdollista eikä nostaisi kokonaisveroastetta. Mökkikunnan hallintoon voisi osallistua jollakin tavalla 14 prosenttia mökkiläisistä. Jätevesiasetuksen määräykset ovat pääosin kunnossa mökeillä, käy ilmi tutkimuksesta.

Tiedon tarjoamisessa ei ole paikallislehden voittanutta, sillä kolmasosa vastanneista sai mielestään parhaiten tietoa mökkipaikkakunnan asioista paikallislehdestä. Sometta parhaiten tietoa löysi 27 prosenttia ja kunnan tiedotteista 26 prosenttia. Myös Vapaa-ajanasukasyhdistyksen tiedotus koettiin tärkeäksi.

Kysely: Kymmenen astetta ulkona saa grillin kuumaksi – vain reilu 10 prosenttia odottaa juhannukseen

Keittiö- ja grillaustuotteita valmistava suomalainen Fredman selvitti maaliskuisessa kyselyssään suomalaisten grillaustapoja. Vastaajista liki puolet kertoi grillaavansa mieluiten makkaraa, kun taas esimerkiksi tofua ja seitania suosi vielä vain harva.

Suomalaisista liki joka neljäs aloittaa grillikauden heti, kun mittari näyttää yli kymmentä astetta. Reilu kymmenes on sitä mieltä, että grilli kaivetaan esiin, heti kun lumet ovat sulaneet. Toinen kymmenes suomalaisista grillaaa ympäri vuoden. Miehet ja naiset ovat kutakuinkin yhtä innokkaita grillaajia. Miehistä sitä harrastaa 52 prosenttia ja naisista 48 prosenttia.

– Grillikauden startti on nyt käsillä valtaosalle suomalaisista. Grilliherkkuja halutaan valmistaa mahdollisimman monta kuukautta. Juhannukseen grillin korkkaamista odottaa vain 13 prosenttia vastaajista, Fredmanin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Sara Hokkanen** avaa kyselyn tuloksia.

Grillimalleista ehdoton ykkössuosikki on kaasugrilli. Puolet suomalaisista grillaaa kaasulla, 35 prosenttia hiiligrillillä ja 24 prosent-

tia sähkögrillillä. Hybridigrillillä ei kyselyn mukaan grillaa juuri kukaan.

Joka viides pitää grillausta hankalana

Viidennes grillaajista kokee, ettei lopputuloksesta ole takeita ja, että grillaus tuntuu vaikealta. Valtaosa (78 %) suomalaisista sen sijaan uskoo omiin grillaustaitoihinsa ja luottaa hyvään lopputulokseen. Uusia ideoita grillaukseen kaipaa joka toinen suomalaisista. He kokevat, että grillissä valmistuu samoja ruokia kuin aina ennen.

– Kannattaa rohkeasti kokeilla uutta. Esimerkiksi grillattu halloumisalaatti ja grillattu perunasalaatti ovat kokeilun arvoisia, sivuiltamme löytyviä pääsiäisviikonloppuun sopivia reseptejä. Kuten myös grillattu munakoiso ja feta, vaikka kyselyn mukaan moni munakoisoa karsastaakin, Hokkanen sanoo.

Parsa ja kesäkurpitsa jakavat kansaa

Kasviksia grillataan nyt entistä enemmän. Peräti 68 prosenttia on lisännyt kasviksia grill-

liin. Suosituin kasvis oli maissi. Parsa ja kesäkurpitsa jakoivat kansaa. Valtaosa pitää niistä, mutta kolmannes ei missään tapauksessa näitä grilliin laittaisi.

– Olivatpa omat suosikit sitten mitä hyvänsä, 82 prosenttia vastaajista sanoo, että grilliruoka on parempaa kuin uuniruoka. Liki sama määrä suomalaisista kokee, ettei ole kesää ilman grillausta, Hokkanen sanoo.

Foliosta apua puhdistukseen

Joka viides grillaaja kokee grillin puhdistuksen hankalaksi, vaikka muuten grillaamisesta pitääkin.

– Yli puolet suomalaisista käyttää säännöllisesti tai ainakin melko usein grillausapuna foliota tai alumiinialustoja. Grillin rasvakaukalo kannattaa vuorata paksulla foliolla niin grillin puhtaana pitäminen käy näppärästi, Hokkanen vinkkaa.

Suomalaisten grillaustapoihin liittyvät tiedot ovat Fredman Groupin maaliskuussa 2025 teettämästä kyselytutkimuksesta. Tutkimusyhtiö Bilendin toteuttamaan kyselytutkimukseen vastasi yhteensä 1000 suomalaista.

Punainen hirsitupa on monen rakentajan unelma. Idylli vaatii ylläpitäjältään paljon työtä, rahaa ja taitoja, mutta ponnistusten vastineeksi saa aina jotakin ainutkertaista.

Teksti: Ulla Sirén

Ikuisesti sinun

Vanha omakotitalo on parhaimmillaan pitkäaikainen kumppani, joka vaatii jatkuvasti omistajaltaan jotakin lisää, ja harvoin tulee täydelliseksi tai ainakaan pysyy sellaisena pitkään.

Vanhan talon kaupallinen arvo on karuimmassa tapauksessa voinut vuosien saatossa kutistua jo niin olemattomiin, että purkaminen osoittautuu parhaaksi tavaksi päästä siitä eroon.

Silti hämmästyttävän moni suomalainen haluaa uhmata varoituksia ja jatkaa elämää sukutilan, mummolan, lapsuudenkodin tai pitkän etsimisen jälkeen löydetyn talovanhuksen kanssa. Sellainenhan ei koskaan ole pelkästään talo, vaan myös elämäntapa ja ainutkertainen tarina.

Kun puhutaan vanhoista taloista, voidaan yhtä hyvin tarkoittaa 50- tai 200-vuotiaista rakennusta. Remonttineuvoja **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskuksesta (PRKK) antaa vanhalle talolle kaksi erilaista määritelmää.

Ensimmäinen raja on historiallinen, ja se kulkee suomalaisittain sotavuosissa. Museovirasto määrittelee kulttuurihistoriallisesti vanhoiksi rakennuksiksi ne, jotka on rakennettu ennen vuosia 1939–1945. Sota-ajan jälkeen historiallinen arvo on vähäisempää.

Toinen raja perustuu talon rakenteiden ja tekniikan kestävytyteen, ja sen määrittää väistämättä

eteen tuleva remontointitarve.

– Talon peruskorjausaika alkaa viimeistään 30–40 vuoden kuluessa, joten kyllä 40-vuotias omakotitalo on jo rakennusteknisesti vanha, Jokela sanoo.

Ei siis tarvitse odottaa niin kauan, että talosta tulee horjuva vanhus. Kun isot remontit ovat edessä, voi hyvällä omallatunnolla sanoa omistavansa vanhan talon.

Kustannusarvio asiantuntijan tuella

Vanhan talon peruskorjauksen kustannusarvion laatiminen on vaikeampi tehtävä kuin uudisrakennuksen talousarvio. Vanhaa korjattaessa muuttujia on enemmän, koska pitää laskea mukaan purkamiskustannukset ja rakenteissa mahdollisesti piileksivät yllätykset. Sitä paitsi kaikki suoraviivaisimmat ratkaisut, jotka voi valita uuteen rakennukseen, eivät aina toimi vanhassa.

Kun tehdään laaja peruskorjaus, on syytä hyväksyä, että remontin kustannukset ylittävät helposti talon myyntiarvon. Alle 200 000 euroa maksa-

nut talovanhus voi helposti nielaista 300 000 euroa korjauskustannuksia, jos halutaan saavuttaa nykyinen vaatimustaso ja asumismukavuus.

– On jokaisen oma arvovalinta, mistä haluaa maksaa ja mitä tehdä kodilleen, mutta on hyvä ymmärtää, että rahojaan ei saa myymällä koskaan takaisin, ja talovanhus tulee vaatimaan vähintään viisinumeroisia sijoituksia myöhemminkin, Timo Jokela muistuttaa.

Hän toteaa, että vielä muutama vuosikymmen sitten tukien ja avustusten saaminen vanhan talon peruskorjaukseen oli huomattavasti helpompaa kuin nykyään. Läkkäiden ja vammaisten ihmisten on edelleen mahdollista saada ARA:n myöntämää korjausavustusta, jonka hakuperusteena on kotona elämisen helpottaminen tai mahdollistaminen. Museovirastolta ja Ely-keskuksilta voi hakea tukea suojeltujen tai rakennushistoriallisesti erityisen arvokkaiden kohteiden peruskorjauksiin, mutta muuten tukea myöntäviä tahoja on niukasti.

– Melko hyvä peruskorjauksen hinta-arvio voisi olla 1000–1500 euroa neliöltä, eli sadan neliön talon korjaus maksaisi 100 000 euroa. Silloin voidaan

Ulla Sirén

1830-luvulla rakennetun hirsitalon ullakon seinää on paikattu lahosta kohdasta terveillä vanhan hirren pätkillä. Lujia puuosia voi hyvin käyttää toisenkin vuosisadan.

puhua vielä kohtuullisista kustannuksista, Jokela sanoo.

Hän muistuttaa, että kun vesikatto uusitaan, sen hinnaksi tulee 20 000 euroa tai enemmän, lämmitysjärjestelmän uusimisesta voi varautua maksamaan 40 000 tai enemmän, keittiöstä vähintään 15 000 ja kylpyhuoneesta 20 000 euroa. Puhutaan siis isoista rahoista.

Jokela painottaa, että kustannusarvion laskemisessa pitäisi ehdottomasti käyttää ammattilaista apuna ilman samoin, kuin kaikissa muissakin remontin vaiheissa. Ammattilaisen palkkaan menevät rahat kuittaantuvat yleensä sillä, että kokonaisuus pysyy ennakoituna ja hallittavana.

Aloituspöytäkirja

Vanha talo on kuin rakas ystävä – sitä haluaa suojella ja siitä haluaa tehdä kauniin. Silti ei yleensä kannata ensimmäisenä rynnätä toteuttamaan sinne unelmien keittiötä – tärkeintä on varmistaa, että runko on käyttökelpoinen ja suojassa sekä alta että päältä, kuten Timo Jokela muistuttaa.

Toisin sanoen remontointi aloitetaan vesikatosta ja alapohjasta, jotta varmistetaan, että taloon ei pääse mitään kautta kosteutta. Kun runko on kunnolla suojassa, on aika edetä remontin muihin osiin.

Järjestykseen vaikuttaa ensinnäkin se, missä kunnossa vanhat rakenteet ovat ja miten vanha tekniikka vielä palvelee, ja toiseksi omistajien asumistarve. Jos pitää asua talossa remontin aikana tai päästä muuttamaan sinne nopeasti, on luonnollisesti kunnostettava ensin arkielämän kannalta välttämättömimmät osat.

Perinnerakentajien perusohje on, että talossa kannattaa asua jonkin aikaa, ennen kuin tekee remontin loppuun. Esimerkiksi ikkunat voivat palvella vielä hetken,

Kuvasi. Suunnitelmasi. Meidän käsityöemme.

Valokuvat, taidejulistet, rakennuspiirustukset-me kopioimme, tulostamme ja kehystämme ne laadukkaasti. Paikallista palvelua ammattitaidolla.

KEMIN KOPIOKESKUS JA KEHYSTÄMÖ KEMI

Valtakatu 21-23, KEMI - 016 223 836 - www.keminkopiokeskus.fi

*Kodin kaikki
kiintokalusteet
suoraan
valmistajalta!*

Kuiva-Kaluste Oy

Muovitehtaantie 5, 95100 Kuivaniemi

041 460 5414 | myynti@kuivakaluste.fi | www.kuivakaluste.fi

SÄHKÖASENNUKSET LAIDASTA LAITTAAN PITKÄLLÄ KOKEMUKSELLA!

Kemin Sähköhuolto Ky
Markus Luukkala
0400 694 266

MONIPUOLISTA REMONTOINTIA JA RAKENTAMISTA

mm. kattotyöt, ulkomaalaukset ja remontit.

Lisäksi teemme **uudisrakentamista** ja **kiinteistöhuoltoa** monipuolisesti.

Polar Works Monipalvelu Oy
p. 040 720 0506, polarwork1@gmail.com

**Ota yhteyttä
ja kysy lisää!**

HUOLETTAAKO KOTISI KUNTO? BYGGTASK AUTTAA

Meiltä laadukkaat kuntotarkastukset ja energiatodistukset

Meri-Lappi

Kuntotarkastus 750 €
 Ennen siirtolista 250 €

Energiatodistus 250 €
Toimimme koko Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan alueella

Lue lisää kotisivuiltamme

Hinnat sis. alv 25,5 %

TILAM

044 359 0999
jon.kangas@byggtask.fi
www.byggtask.fi

PUOLEN SUOMEN KUNTOTARKASTAJA

Kemin
NUOHOUS JA
PALOSUOJELU OY

Eero Tyni
0400 137 732
Mika Ruumensaari
040 076 6086

- Lakisääteiset nuohoukset
 - Sisäpiippujen asennukset
 - Ilmastointikanavien puhdistukset
 - Nuohoukset ja ilmastointipuhdistukset
- MYÖS MERI-LAPIN ALUEELLA**

Kylpyhuoneet ammattitaidolla

WWW.TIMANTINRAKENTAJA.FI

Huoleton toteutus sisältäen kaiken: suunnittelu-, purku-, LVI-S- ja rakennustyöt. Huolella suunniteltu ja viimeistelty lopputulos.

- ♦ Kylpyhuoneet, saunat, wc:t sekä kodin muut remontit
- ♦ Suurlaatat, erikoislaatoitukset
- ♦ Saumattomat pinnoitteet kylpyhuoneisiin, myös laatan päälle.
- ♦ Märkätilojen vedeneristyssertifikaatti.

TIMANTIN RAKENTAJA
HILTUNEN OY

Puh. 0400 766 545
jaakko.hiltunen@timantinrakentaja.fi

Katto joka kestää!

**Aidosti paikallinen!
Kokeneet alan ammattilaiset
Meri-Lapin alueella.**

Pyydä tarjous!

RESTAK
Virkamaankatu 3
95420 Tornio
www.restak.fi

- Kattoremontit
- Sadevesijärjestelmät
- Kattoturvaluotteet

**SOITA
040 150 5896**

Peruskorjaaja, välttä arviointivirheet

1. Aloita kuntotarkastuksesta. Älä edes osta taloa, jos sitä ei kannata korjata.
2. Laadi talousarvio asiantuntijan avulla. Selvitä, voitko saada jostakin taloudellista tukea.
3. Valitse urakoitsija vertaamalla aikaisempaa kokemusta ja toteutuneita urakoita.
4. Varmista, että urakkasopimukseen on kirjattu kaikki tarpeellinen.
5. Huolehdi, että työn edistymistä valvotaan asianmukaisesti.
6. Maksa lasku vasta, kun työn tulos on kunnolla tarkastettu ja valitsemasi valvojan hyväksymä.

jos ne ovat palvelleet edellisiäkin asujia. Samoin jos keittiökaapit ja tiskipöytä ovat käyttökelpoiset, niitä voi käyttää. Kaiken ei tarvitse olla välittömästi upeaa ja viimeistelyä; on vain hyvä antaa itselleen ja talolle aikaa sopeutua yhteen ja miettiä, miten lopulta löytyy toimivin ratkaisu ja käyttökelpoisin lopputulos.

Tarkastus, tarkastus ja tarkastus

Peruskorjauksen alkuna ennen minkäänlaiseen remontointiin ryhtymistä on aina kuntotarkastus.

– Lähtökohtana on aina talon kunnon selvittäminen asiantuntijan avulla. Se on tärkeää, jotta mitään korjattavia kohtia ei jää huomaamatta, ja jotta saadaan selville se lähtötaso, josta suunnittelu aloitetaan, Timo Jokela neuvo.

Vanhoissa rakennuksissa on väistämättä erilaisia kulumajälkiä ja pitkän iän tuomia heikkouksia. 1900-luvun alkupuolelta ja sitä aikaisemmalta ajalta säilyneet rakennukset on yleensä alun perin tehty huolellisesti ja rungoiltaan lujiksi. Muuten ne eivät olisi kestäneet vuosisatoja tai paria.

Valitettavasti samaa ei voi sanoa myöhempinä vuosikymmeninä tehdyistä remonteista, joista saattaa koitua peruskorjaajalle ylimääräistä huolta ja kuluja.

– Satavuotias talo on peruskorjattu yleensä vähintään kaksi tai kolme kertaa jo aikaisemmin. Niissä on käytetty kunkin aikakauden materiaaleja ja tekniikkaa, jotka ovat osoittautuneet myöhemmin sopimattomiksi ja jopa pilanneet monia taloja, Jokela huomauttaa.

Esimerkiksi asbestia sisältävien eristeiden purku on hankala operaatio, joka täytyy tehdä asiantuntijavoimin. Juuri sen kaltaisiin ikäviin yllätyksiin voi valmistautua parhaiten käyttämällä ammattitaitoista kuntotarkastajaa.

Peruskorjausurakkaa on valvottava kuten mitä tahansa rakennustyömaata. Tarkastuksia on siis tehtävä säännöllisesti remontin edetessä – ja erityisen tärkeä on loppu-tarkastus ennen laskun maksamista.

– Suosittelemme kaikissa tapauksissa asiantuntijan neuvon. Urakoitsijaa valitessa kannattaa ottaa tarkasti selvää aikaisemmista meriiteistä. Vanhan talon kanssa tieto ja kokemus ovat ehdottoman tärkeitä, mutta on myös tärkeää osata kirjata kaikki tarvittavat asiat urakkasopimukseen, Jokela neuvo.

Miksi sitä edes tehdään?

Vanhan talon remontointi kannattaa taloudellisesti harvoin, sanoo kokenut remonttineuvoja **Timo Joke-la**. Silti suomalaiset asuvat mielellään taloissa, jotka ovat olleet lapsuudenkoteja tai mummoloita. Remon-toimme innokkaasti 1900-luvun alkupuolen sekä jäl-leenrakennuskauden koteja, ja 1800-luvulla raken-nettu asumiskuntoinen talo on monen mielestä to-dellinen aarre.

Mutta miksi edes ryhtyä sellaiseen vaivaan, kun lu-vassa on loputon työmaa ja kyltymätön rahasyöppö?

Vastaus löytyy esimerkiksi siitä, millainen mielipa-han aalto nousee joka kerta, kun kylämaisemasta ka-toaa jokin vanha rakennus tai rakennusryhmä, tai kun tietyn aikakauden kaupunkilähiötä aletaan kovakou-raisesti uudistaa. Tutut rakennukset ovat yksinker-taisesti liian kiinteä osa mielenmaisemaa, jotta niistä pystyisi kevyesti luopumaan.

Vanha talo on yksilöllinen ja korvaamaton, on se sit-ten rintamamiestalo tai Terijoelta tuotu pitsihuvila. Sillä on oma henki ja yksilöllinen tarina, johon uudet omistajat liittävät oman lukunsa.

Siihen houkutukseen lankeaa yhä uusia puurtajia, ja vanhan rakennuskantamme säilymisen kannalta se on onnellista. Eurooppalaisesta näkökulmasta kat-sottuna meikäläinen rakennuskanta on varsin nuorta, joten olemassa olevia kerrostumia kannattaa ehdot-tomasti arvostaa ja pitää näyttävästi esillä. Korjaa-malla eri aikakausien koteja asuttaviksi säilytämme oman kulttuurihistoriamme kerroksia tavalla, johon mitkään julkiset varat ja mahdollisuudet eivät kos-kaan riittäisi. ■

Putkistojen kuntotutkimukset ja sukitukset ammattitaidolla

020 712 1240
www.kilpimaa.com

KILPIMAA

ROVANIEMI • KEMINMAA • OULU

Aidosti mukava ja huoleton kattoremontti

LAADUKKAAT KATTOREMONTIT JA SADEVESIJÄRJESTELMÄT

010 371 9230

info@lumorakennus.fi

Hilla Karppinen

Hilla Karppinen

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Avain helppo- hoitoiseen pihaan

Oikein valituilla maa-aineksilla ja hyvin tehdyllä maanrakentamisella pihasta saadaan kestävä ja edustava pitkäksi aikaa.

Ota yhteyttä
Pentti Kaarlela
0400 693 886
Mika Kaarlela
0400 443 124
Jukka Heikkuri
0400 391 313

**MAA-AINESTOIMITUKSIA
JA MAANRAKENNUSTÖITÄ
AMMATTITÄIDOLLÄ!**

Tornion Rakennussora Oy
www.tornionrakennussora.fi

Tarkoin valitut kukkaistutukset kasvavat kituliaasti ja hyötymääränsä sato jää haaveeksi. Ruohikko joko kuivuu ruskeaksi heti helteiden iskiessä tai sammaloituu ikävästi. Ja kotipuutarhuri voi vain raapia päätään ja ihmetellä, missä menttiin vikaan.

Jos piha ei parhaistakaan pönisteluista huolimatta kukoista, tai edellyttää valtavasti vaivaa ja ylläpitoa, kannattaa pohtia, onko pinnan alla kaikki kunnossa. Pihan maa-aineksiin liittyvät perusasiat nimittäin vaikuttavat ratkaisevasti siihen, kuinka kestävä, toimiva ja huoltovapaa piha on pitkällä aikavälillä, toteaa suunnitteluhortonomi ja arboristi **Hilla Karppinen**.

– Pihan lähtötilanteen maaperä kannattaakin tutkia ennen kuin tuodaan uusia maa-aineksia, hän painottaa.

Esimerkiksi hiekkapohjainen maa läpäisee vettä hyvin, mutta savimaa vaatii usein kuivatusratkaisuja, jotta pihakasvit voisivat menestyä. Karppinen kertoo, että olemassa olevaa maa-ainesta voidaan kuitenkin sekoittaa uusiin materiaaleihin, mikä vähentää kustannuksia ja ympäristökuormaa.

– Esimerkiksi savimaata voidaan parantaa hiekan ja murskeen avulla. Tarpeeton maa-aines kannattaa hyödyntää tontilla vaikkapa muotoiluun eikä kuljettaa pois turhaan.

Paikalliset materiaalit vähentävät huoltotarvetta

Hyvin tehty pohjatyö takaa, että piha kestää käyttöä ja pysyy tasaisena. Karppinen korostaa, että esimerkiksi ajoväylien ja oleskelualueiden alle täytyy asentaa riittävä kerros kantavaa kiviainesta, kuten mursketta tai sepeliä.

– Huolimattomasti perustettu pohja voi aiheuttaa routimista ja painumista.

Nykyisin pihoilla pyritään hänen mukaansa minimoimaan hulevesien johtamista sadevesiviemäriin ja suosiimaan imeytysratkaisuja. Esimerkiksi vettä läpäisevät pinnat – kuten sora, kivituhka tai läpäisevät pihakivet – ja imeytysalueet vähentävät pintavesiongelmia.

– Piha kannattaa muotoilla niin, että vesi ohjautuu hallitusti pois rakennuksista ja imeytysalueille, Karppinen sanoo.

Hän myös huomauttaa paikallisten ja uusiokäytettävien maa-ainesten hyödyntäminen säästävän resurssia. Esimerkiksi kunta eli metsänpohja voi olla oivallinen ratkaisu tontille, jossa on jo valmiiksi hiekkapitoinen maa-aines.

– Materiaalien valinnassa voi suosia luonnonmukaisia ratkaisuja, kuten hiekkaa, soraa ja kiviä keinotekoisten rakenteiden sijaan. Paikalliset ja alueelle soveltuvat materiaalit helpottavat huolto- ja hoitotöiden tarvetta tulevaisuudessa.

Oikea maa-aines käyttökohteen mukaan

Yleisimmät maa-ainestyytit piharakentamisessa ovat eri kokoiset murskeet, sepelit ja multa. Niille kullekin on pihalla oma käyttötarkoituksensa ja -paikkansa.

– Istutus- ja nurmialueille valitaan kasvualustaksi ravinteikasta multaa, joka ei kuitenkaan ole liian hienojakoista, eli savi- tai turvepitoista, Karppinen selventää esimerkkinä.

Ajoväylille ja kulkureiteille asennetaan puolestaan hyvä kantava kerros, esimerkiksi 0–32 mm mursketta, ja pintakerrokseksi kivituhka tai sora, joka pysyy paikoillaan. Tiivistämällä sora hyvin voidaan varmistaa, että maa-aines myös kestää kuormitusta. Routimaton sora estää maaperän liikkumista pakkasolosuhteilla ja on siten suosittu valinta.

– Katteet, luonnonkivet ja sorapinnat vähentävät eroosiota ja parantavat veden imeytymistä, Karppinen jatkaa. Alueille, joissa tarvitaan hyvää veden läpäisyvyyttä, kannattaa yleensä valita hiekkaa. Sora ja murske puolestaan tarjoavat paremman kantavuuden ja tiivistymisen.

Tontin luontaiset ominaisuudet sanelevat valinnat

Tontin luontaiset ominaisuudet vaikuttavat pihan maa-ainesten valintaan paljon. Parhaassa tilanteessa tontille ei tarvitse Karppisen mukaan juurikaan tuoda uusia maa-aineksia,

vaan kasvillisuus- ja käyttöalueet valitaan vallitsevien olosuhteiden mukaan.

– Esimerkiksi kallioiselle pihalle valitaan kuivuutta kestäviä kasveja, jos kasvualustaa ei ole mahdollista saada riittävää määrää. Toisaalta taas kostean pihan hulevedet voidaan ohjata kosteikolle, jonne on istutettu kosteutta ja seisovaa vettä kestäviä lajeja.

Hän muistuttaa roudan ulottuvan sitä syvemmälle, mitä pohjoisemmaksi mennään. Tämän vuoksi pohjoisessa esimerkiksi ajo- ja kulkuväylät tulee huolehtia huolellisesti routimattomiksi, ja esimerkiksi kiveysten pohjatyöt vaativat enemmän huomiota.

Mullan määrästä ja katteista ei parane pihistellä

Pihaa rakentaessa on Karppisen mukaan järkevää tutkia piha-alueen maa-ainekset etukäteen. Jos esimerkiksi pihalle tulevan nurmikon pohja on erittäin savipitoinen, hän kehottaa lisäämään ennen nurmimullan lisäämistä kerroksen hiekkaa. Se tekee rakenteesta kuohkeamman, eikä nurmimulta tiivisty niin nopeasti.

– Nurmikkoa voi myös parantaa lisäämällä sen pinnalle hiekkaa, jos se on päässyt tiivistymään.

Pihasuunnittelijana Karppinen kertoo usein huomaavansa, että mullan määrästä on helppo säästää, mutta se hankaloittaa paljon tulevaisuuden hoitoa.

– Hiekka- ja kivipitoisilla tonteilla nurmialueita joutuu kastelemaan heinäkuun helteillä, ja sitä myöten myös lannoittamaan enemmän. Toisaalta taas liiallisen tiivistymisen myötä sammal alkaa vallata tilaa nurmikolta.

Sama pätee hänen mukaansa kasvillisuusalueilla. Kasvit juurtuvat ja kasvavat paremmin reilussa mullassa. Kasvualustaa olisikin hyvä varata noin 20 cm nurmikon alle, 40 cm pensas- ja kukkaistutuksille ja 60 cm puille.

Karppinen toteaa monien ikävä kyllä säästävän pihallaan myös siinä, ettei istutusalueille levitetä katteita riittävästi tai ollenkaan.

– Katteet kuitenkin helpottavat hoitoa, rajaavat istutusalueita ja vähentävät kastelun tarvetta. Katteiksi sopii esimerkiksi kuorikate, hiekka tai sora.

Vedenpoisto ja salaojitus voivat kaivata ammattiosaajaa

Onnistuneen pihan perustaminen – tai vanhan pihan uudistaminen – vaatii huolellista suunnittelua ja oikeiden maa-ainesten valintaa. Erityisesti vedenpoisto ja salaojitus ovat Karppisen mukaan tärkeitä osa-alueita, joissa ammattilainen voi tuoda lisäarvoa oikean kaluston ja osaamisen avulla.

Ammattilaisen osaamisesta voi olla kuitenkin hyötyä ylipäättään pihan suunnittelussa, jotta maaperän ominaisuudet, oikeanlaiset pohjarakenteet, hulevesien hallinta ja ekologi-

MAHTAVA VALIKOIMA EDULLISIA VAIHTOAUTOJA!
Yli 60 kpl. Edullinen rahoitus, jopa 0 käsirahalla.
Hyvät alennukset, paras tarjous vaihdokista!

VUOKRATTAVANA MATKAILUAUTOJA 9 erilaista,
SEKÄ ARPPEENLAMMEN ERÄMÖKKEJÄ KALALUPINEEN!

KALUSTETUT ASUNNOT KEMISTÄ JA KEMINMAALTA -
Omakotitalot, rivitalot, asunto-osakkeita. 10 erilaista.

p. 0400 693846, Jukka Toivanen
Katso lisää: www.arppeenlampi.fi
www.keminmaanautokeskus.fi www.autokeskusrent.fi

KEMINMAAN AUTOKESKUS / OULUN AUTOKESKUS OY
Valiontie 4 94450 KEMINMAA. p. 0400 693 846, 040 300 0280
jukka.toivanen1@gmail.com

PIHAPALVELU
VIIPPOLA

www.pihapalveluviippola.fi
Puh. 041 5060 627

Elektroniikkayritys
E Holappa

Keminsuuntie 67
94400 KEMINMAA
P. 050 463 0789

- Koti- ja autoelektroniikkahuolto
- Teollisuuselektroniikan komponentit
- MosquitoMagnet ja Ollipaimen takuhuolto

” Helppohoitoisuus ja kestävyys ovat tärkeitä toiveita niin vanhalle kuin uudellekin pihalle.

suus saadaan huomioitua.

– Näin saadaan piha, joka kestää aikaa, vaatii vähän ylläpitoa ja toimii hyvin eri sääolosuhteissa.

Helppohoitoisuus ja kestävyys ovat tärkeitä toiveita niin vanhalle kuin uudellekin pihalle. Niiden lisäksi Karppinen ounastelee, että tulevaisuuden pihoilla painotetaan yhä enemmän luonnonmukaisia ratkaisuja.

Mihin pihan maanrakentamisessa kannattaa satsata?

Oltiinpa sitten perustamassa uutta pihaa tai vain uudistamassa vanhaa, Karppinen suosittelee huolehtimaan ennen kaikkea siitä, että sadevesien kaadot menisivät pihalla varmasti oikein, etenkin talon lähellä.

– On tärkeää, että vesi ohjautuu pois päin rakenteista, eikä jää lillumaan sokkeliin. Talon olisi hyvä olla hieman korkeammalla kun ympäröi-

vä piha-alue, ja salaojien tulisi toimia etenkin talon lähistöllä.

Toiseksi tärkeintä hänen mukaansa on panostaa routimattomiin rakenteisiin kulkuväylillä, etenkin asfaltin ja kiveysalueiden pohjatöissä.

– Ne ovat työläitä ja kalliita korjata, joten pohjat on syytä olla kunnossa. Vähintään 30 cm routimatonta maa-ainesta kulkuväylien alla on minimi.

Edellä mainittujen lisäksi Karppinen huolehtisi pihassa etenkin siitä, että nurmikon ja kasvillisuusalueiden pohjalle valitaan riittävä määrä kasvualustaa.

– Se on helppohoitoisen pihan avain. ■

Hilla Karppisella on viheralalta yli 10 vuoden kokemus. Hän toimii rahastonhoitajana vuonna 1956 perustetussa Puutarhanrakentajat ry:ssä, joka on viheralan ammattilaisten ja alasta kiinnostuneiden yhdistys, ja viheralan yrittäjänä yrityksessään Viherpalvelu Fraise Oy.

Esteettömyyden tärkeyden havaitsee usein vasta silloin, kun vammautuu vaikka tilapäisesti ja joutuu liikkumaan kynänsauvojen avulla.

Teksti: Elina Salmi

Esteetön koti mahdollistaa toimivamman arjen

Kodin esteettömyys auttaa arjessa paljon suurempaa joukkoa kuin äkkiseltään ajattelisi. Esimerkiksi puolella työikäisistä on jokin pitkäaikaissairaus tai vamma, joka haittaa liikkumista. Myös lapsiperheen arki soljuu mukavammin ja turvallisemmin, jos kodissa ei ole hankalia ovia, korkeita kynnyksiä tai paljon portaita.

Esteettömyys on paljon muutakin kuin vain liikkumiseen liittyvät esteet. Se voi tarkoittaa esimerkiksi riittäviä ja oikeaan paikkaan suunniteltuja tiloja, kynnyksettömyyttä, väljiä oviaukkoja, luiskia, tasoja, tukikahvoja, sopivia valoja ja värejä.

– Tilojen hyvä käytettävyys on osa esteettömyyttä ja hyväksi kenelle hyvänsä. Esimerkiksi hyvä julkinen tila on suunniteltu niin, että se ikään kuin itsessään ohjaa kulkemaan oikeaan suuntaan, muistuttaa esteettömyysasiantuntija **Johanna Hätönen** Invalidiliitosta.

– Rakennetun ympäristön aiheuttamat haasteet aukeavat itselle usein

vasta silloin, kun itse tai läheinen joutuu vaikka tilapäisesti käyttämään pyörätuolia tai kainalosauvoja. Tai silloin, kun liittyy lastenvaunukansan klaaniin. Lapsen ja vaunujen kanssa ei niin vain mennäkään hissittömän talon kolmanteen kerrokseen tai eletä turvallista arkea moneen tasoon rakennetussa pientalossa, jossa on paljon portaita.

Esteetön unelmakoti mukautuu asukkaan tarpeisiin

Julkisten tilojen rakentamista ohjaavat melko tarkat määräykset ja ohjeet

siitä, miten vaikkapa näkö- tai kuulovammaisille pitää olla omat ohjausmenetelmänsä. Pientalopuolella määräyksiä on vähemmän ja niissä on enemmän tulkinnan varaa. Yleisesti ottaen on kuitenkin hyvä, että jokainen pystyy rakennetussa ympäristössä liikkumaan.

– Este ei muodostu ihmisen tavasta liikkua tai toimia, vaan siitä, että ympäristö ei ole suunniteltu palvelemaan kaikkia. Vika ei siis ole ihmisessä vaan ympäristössä, joka ei puhu ihmisen kanssa samaa kieltä, toteaa Hätönen.

Kun ihminen esimerkiksi vammautuu tai ikääntyminen muuttaa toi-

mintakykyä, voi syntyä haasteita ja kotia aletaan katsoa uusin silmin. Se, millainen on esteetön, toimiva koti, riippuu tietysti paljon asukkaasta.

– Kotiin liittyy paljon henkilökohtaisia toiveita. Jos esimerkiksi tykkää laittaa itse ruokaa, niin silloin pitää keittiössä olla tarpeeksi tilaa käytettävissä. Jos tilanne syystä tai toisesta muuttuu niin, ettei ole mahdollista käyttää yläkaappeja, on kaikki tavarat saatava si-joitettua alemmas, pohtii Hätönen.

– Julkisissa tiloissa voidaan tehdä ratkaisuja siltä pohjalta, että ne ovat mahdollisimman monelle hyviä, mutta kodissa ratkaisujen pitäisi olla just eikä melkein sopivia asukkaalle.

On hyvä, jos asunnon pohjaratkaisu mahdollistaa tilojen käyttötarkoituksen muuttamisen esimerkiksi kalustuksen avulla.

Riittävästi tilaa ja vain vähän siirtymiä

Väljäksi suunniteltu ja rakennettu unelmakoti on usein kuin luonnostaan myös esteetön. Taloon sisälle pääsee ulkoa mieluiten suoraan, ilman portaita. Ulko-ovi on riittävän leveä ja kevyesti avattavissa. Sisälle pääsemistä helpottaa vaikka älylukko, joka avaa oven silloin, kun sitä lähestyy lukkoa ohjaavan puhelimen kanssa. Halvimmat ratkaisut ovat muutaman satasten hintaisia.

Esimerkiksi eteisessä on oltava tilaa laittaa kengät jalkaan istuen tarvittaessa tai pukea päiväkotii-ikäisen kurahousuihin. Säilytystilaakin tarvitaan. Vanhemmissa taloissa ja asunnoissa on usein sisäänkäynnillä kaksi ovea, joista sisempi ovi aukeaa asuintiloihin päin. Sellainen voi olla apuvälineen, kuten kainalosauvojen, pyörätuolin tai rollaattorin kanssa liikkuvalla hankala. Ne voivat myös olla palotilanteessa haasteellisia.

Jos tilaa on tarpeeksi, kannattaa sisäovien osalta harkita kaikkien ovien vaihtamista liukuoviksi. Valaisimet vähintään vessaan vievällä reitillä on hyvä muuttaa liiketunnistimella toimiviksi, jotta yölläkin pääsee liikkumaan turvallisesti.

Nykyään niin trendikäs saarekekeittiö oleskelun yhteydessä mahdollistaa sen, että keittiötoiminnot pysyy järjestämään väljemmin. Jos siihen ei ole nykyisessä kodissa tilaa, voi miettiä, minne yläkaappien tavarat voisi sijoittaa niin, että niihin pääsee käsiksi. Jos alakaapit korvaa vetolaatikostoilla, lisääntyy säilytystila kuin huomaamatta, kun kaikki tavarat ovat hyvin esillä.

Esteettömässä keittiössä on mahdollisimman vähän siirtymiä paikasta toiseen. Mikro on pöytätason korkeudella, jotta kuuman ruoan saa sieltä ulos kurottelelta ylöspäin. Uunin luukku aukeaa sivusuuntaan ja uunipellit ovat helposti ulosvedettävissä. Astianpesukone on vähän tavallista korkeammalla. Hyvät vetimet ja automaattinen sulkeutumismekanismi helpottavat kaappien ja laatikoiden käyttöä.

Vaikka tarvittaisiinkin lisää tilaa, ei kaappien poistaminen ole ratkaisu. Säilytystilaa tarvitaan joka tapauksessa niin keittiössä, eteisessä, kylpyhuoneessa kuin makuuhuoneissakin.

Väljät tilat ilman tasoeroja helpottavat liikkumista

Kylpyhuone on toisinaan se asunnon ”jämätila”, joka on vain sattunut jäämään keskelle kämppää ja siksi tehty kylppäriksi. Jos se kuitenkin on valmiiksi tarpeeksi tilava, voi tilaa järkeistää pyörätuolia, rollaattoria tai muuta apuvälinettä käyttävän tarpeisiin sopivaksi esimerkiksi järjestämällä vesikalusteet uudelleen.

Väljemmät, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut wc- ja peseytymistilat hel-

pottavat paitsi apuvälineiden kanssa liikkuvaa, myös esimerkiksi lapsen kanssa toimivaa. Taaperon vessakäyntejä harjoiteltaessa pitää auttajan mahtua vessaan mukaan. Lapsiperheessä on usein myös kasapäin pyykkiä tai ulkovaatteita kuivatettavana.

Pesutilan lattia ei saa olla märkänä näkään liukas ja se pitää olla helposti puhdistettavissa. Lattialämmitys kuivattaa tilaa ja lisää turvallisuutta. Mahdollinen kylpyhuoneen kynnyksen on hyvä poistaa kokonaan. Jos ovelelle pääsee suoraan apuvälineen kanssa, riittää oviaukon leveydeksi 80 senttimetriä. Jos taas vastassa on tiukka mutka ennen ovea, pitää oviaukon olla leveämpi.

Muissakin tiloissa kannattaa pyrkiä siihen, että lattioiden pinta on samalla tasolla koko asunnossa – asunnossa ei siis ole tasoeroja.

Portaat ovat aina turvallisuusriski. Tilastojen mukaan yksi yleisimmistä tapaturman syistä kotona on portaissa kaatuminen tai putoaminen. Siksi yhteen tasoon rakennettu koti on lapsiperheelle erittäin hyvä vaihtoehto niin aikuisten kuin taaperoidenkin kannalta. Kokonaisuus on hallittavampi, kun kaikki on samassa kerroksessa eikä tarvitse rampata portaissa hakemassa aina väärässä kerroksessa olevia tavaroita.

Sisääntulokerrokseen makuuhuone ja peseytymistilat

Jos kuitenkin asuu tai on aikeissa hankkia useampaan tasoon rakennetun kodin, kannattaa kiinnittää huomiota siihen, voiko pohjaratkaisua tarpeen tullen muuttaa toimivammaksi. Jos vaikka jalka napsahdattaa poikki laskettelurinteessä, missä nukut ja peseydyt silloin?

Sisääntulokerroksen pitäisi tilapäisen vammautumisen varalta olla niin sanottu ”selviytymiskerros”. Sisälle pitäisi päästä esteettömästi suoraan ulkoa, siinä pitäisi olla väljästi mitoitettu peseytymistila ja ainakin yksi makuuhuone. Jos siis on vaikka jalka paketissa, niin selviytyy toipumisen vaatiman ajan kotona.

– Jos tilanne on pysyvämpi, on mietittävä muita vaihtoehtoja – viime kädessä muuttoa toimivampaan kotiin. Eihän kukaan tietenkään halua vain selviytyä kodissaan, vaan elää täydetä, ihmisarvoista elämää. Onkin hyvä miettiä, voiko olemassa olevia tiloja tilanteiden muuttuessa ja tarpeen vaatiessa muokata niin, että esimerkiksi apuvälineen käyttö onnistuu ja sen vaatima tila löytyy, sanoo Hätönen.

Selviytymiskerros on käytännöllinen myös erilaisissa kriisitilanteissa. Esimerkiksi pidemmän sähkökatkoksen sattuessa voi välttämättömät arkitoimet, kuten ruoanlaiton, peseytymisen ja nukkumisen keskittää yhteen kerrokseen ja pyrkiä pitämään vain sen lämpimänä.

Ikä herättää miettimään kodin esteettömyyttä

Ikääntyminen voi tuoda mukanaan monenlaisia haasteita perusarkeen.

Väljässä, esteettömässä kylpyhuoneessa lapsiperheenkin arki on jouhevampaa.

Tilastojen mukaan yksi yleisimmistä tapaturman syistä kotona on portaissa kaatuminen tai putoaminen.

Keittiön yläkaappeihin laitettuihin tavaroihin ei ylety ilman kiipeilyä, portaat pelottavat tai niitä ei pysty käyttämään ollenkaan, eikä rollaattori mahdu vessaan. Useimmiten kodin muokkaukseen ryhdytäänkin silloin, kun ikääntyminen alkaa asettaa rajoituksia normaalissa arjessa.

Ulkoportaaita voi korvata luiskalla, jos maanpinnan ja sisäänkäynnin tasoero on alle metri. Sitä korkeam-

piin tasoeroihin suositellaan nostinta, koska muuten luiskasta tulee niin pitkä, että sen sijoittaminen sisäänkäynnin yhteyteen voi olla hankalaa.

Luiskan pitää olla vähintään 90 senttimetriä leveä ja pinnaltaan kova, tasainen ja luistamaton. Siitä kannattaa tehdä mahdollisimman loiva ja varustaa suojakaiteilla. Lämmittämättömän luiskan kaltevuus saa olla korkeintaan viisi prosenttia.

Asunnon muutostöihin voi saada avustusta

Asunnon muutostöihin voi saada avustusta eri tahoilta. Ympäristöministeriön alainen valtion tukeman asuntorakentamisen keskus varke.fi jatkaa ARAn työtä ja myöntää avustuksia sellaisiin muutostöihin, jotka edistävät vammaisten ja iäkkäiden henkilöiden asuntojen esteettömyyttä. Myös vammaispalvelulain nojalla voi saada avustuksia asunnon muutostöihin. Vakuutusyhtiöt tulevat apuun silloin, kun vammautuminen on aiheutunut liikenneonnettomuudesta tai tapaturmasta.

Lisätietoja avustuksista: varke.fi, Invalidiliitto ja oma vakuutusyhtiö. ■

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Kesä on mukavaa aikaa omakotitalon huoltotoille

Kesän lomakausilla omakotitalon huoltamiselle saattaa olla paremmin aikaa kuin muina vuodenaikoina. Tätä ajatellen on hyvä uutinen, että lähes mitä tahansa omakotitalon vuosihuoltoon liittyvää voi tehdä kesällä.

– Periaatteessa kesä on oikein hyvä aika tehdä kaikkia huoltotoita, kun kelit ovat yleensä parhaat ulkotöille. Kesällähän voi tehdä käytännössä kaiken muun paitsi lehtien puhdistamisen, joka on selkeästi syksyn asioita, vahvistaa kiinteistöjen kuntotarkastuksiin ja elinkaareen perehtynyt tekninen päällikkö **Antti Heimlander**.

Esimerkiksi ulkomaalaus, öljyminen ja muu pintojen suojaaminen voi sujua paremmin ja mukavammin kesällä, kun sadetta on vähemmän. Sää voi vaikuttaa esimerkiksi maalin taiseeseen kuivumiseen. Yleensä paras säätila maalaukselle on, kun ulkona on lämmin, vähintään +5 asteen lämpötila ja pilvipoutaa. Sopiva lämpöti-

la kannattaa kuitenkin varmistaa valitsemansa maalin kohdalla erikseen, sillä jotkin maalit tarvitsevat korkeamman lämpötilan. Muista, että lämpötilavaatimus koskee myös maalattavaa pintaa ja itse maalia.

Samoin ikkunan tiivisteiden korjaaminen talon ulkopuolella voi sujua parhaiten kesällä, kun ulkona on kuivaa ja lämmintä. Tämä liittyy erilaisiin tiivisteisiin, liimamassoihin ja muihin materiaaleihin:

– Monesti ne tarttuvat parhaiten, kun ulkona on kuivaa ja lämmintä, Heimlander selittää. Kesällä ikkunat voivat myös olla tarvittaessa pitkään auki, joka voi olla eduksi ikkunoita huoltaessa.

Ikkunoiden tiivisteet kannattaa

tarkastaa vuosittain esimerkiksi irtoavan maalin varalta. Pieni maalin irtoaminen kannattaa pistää merkille ja korjata, sillä maalin tehtävä on ikkunoissakin suojella puuta. Ikkunantiivisteiden uusimista puolestaan tarvitaan useimmiten 5–7 vuoden välein.

Kesän alussa tarkastetaan talon kunto

Moni asia on yksinkertaisesti mukavinta hoitaa juuri kesäisin. Vaikka vanhan talon ryömintätilojen tarkastus voi olla miellyttävämpää, kun ilma on lämmin.

– Katsotaan onko pohja kuiva, onko vesilammikoita, valumajälkiä tai kos-

tea maa-ainesta. Toinen on puurakenteiset alapohjat: onko alapohjan alapinnan puurakenteissa tai levyissä kosteusjälkiä tai muita vaurioon viittaavia jälkiä. Ne ovat oikeastaan ne tärkeimmät, helposti katsottavat asiat, Heimlander ohjeistaa.

Lähtökohtana Heimlander pitää sitä, että tarkastukset voi tehdä maalilikkokin.

– Aina kannattaa käydä ensin itse. Sitten, jos näkyy jotain, mistä ei itse ole varma, niin sitten olisi sen ammattilaisen aika. Vaikka tarkastuksia paljon tehdäänkin, niin aina kannattaa itse aloittaa. Jos kaikki näyttäisi olevan kunnossa omiin silmiin, niin tietysti siinä ollaan jo aika varmallalla pohjalla.

Alapohjan tarkastuksessa malttia mukaan

Alapohjan tarkastuksessa voi kiinnittää huomiota myös esimerkiksi tuuletukseen, ryömintätilan korkeuden riittävyteen ja maapohjan muotoon ja maalajiin. Rakenteita voi tarkastaa pistokokeilla esimerkiksi teräspiikillä, mutta ne eivät vaadi erityisempää jatkuvaa huoltoa. Ryömintätilaan mentyään se kannattaa myös puhdistaa esimerkiksi rakennusjätteistä ja muista orgaanisista materiaaleista.

Jos ryömintätilassa sitten havaitsee jotain epäilyttävää kuten hyönteisvaurioita tai kosteusjälkiä, ammattilainen kannattaa tilata paikalle arvioimaan tilannetta.

- Jos näkyy jotain sellaista, kuin vettä ryömintätilan pohjalla tai outhoja jälkiä, niin ei kannata suin päin ryynnätä korjaamaan. Ammattilainen tilataan katsomaan mikä on tilanne, mitä kannattaa tehdä ja missä laajuudessa, ettei lähdetä esimerkiksi tekemään kovin pienien havaintojen takia hirveän isoja korjaustöitä. Ammattilaisella on parempi kyky arvioida, mitä kannattaa tehdä.

Kevään tullen paljastuvat vesikaton vauriot

Lumien sulamisen jälkeen kannattaa tehdä myös vesikaton ja yläpohjatilan, eli ullakon tarkastus. Maallikon silmämääräinen arvio riittää tähänkin. Katon ulkopinnalta kannattaa tarkastaa kattotiilet, joita lumi on voinut irrottaa tai rikkoa. Varsin yleistä on myös lumiasteiden irtoaminen

tai löystyminen talven aikana. Tämän voi huomata vaikkapa kiinnitysruuvien löystymisestä tai puuttumisesta.

Aluskatteiden kunto tarkastetaan repeämien ja reikien varalta. Yläpohjatiilojen lämmöneristeiden kuntoa kannattaa myös pitää silmällä. Heimlander kannustaa tarkastuksissa säännöllisyyteen:

- Aina mitä useammin käy katso-massa ja mitä aiemmin ne puutteet havaitaan, niin sitä halvemmalla ne ovat laitettavissa kuntoon. Jos ei aikoihin käydä, niin ongelmat ehtivät pahentua ja vauriot laajenevat vuosi vuodelta. Sen takia olisi tärkeää, että käytäisiin säännöllisesti tarkastamassa.

Talon vesikaton ja yläpohjan lisäksi katon tarkastuksissa kannattaa kiinnittää huomiota kulkusiltoihin ja tik-kaisiin, räystäisiin, syöksytorviin, rän-nikaivoihin ja piippuun.

Ilmastomuutos voi vaikuttaa kosteusrasitukseen

Omakotitalon huollon kannalta lämpötila on isoin tekijä. Erityisesti vesikaton korjaus ja maalaus on parempi hoitaa lämpimänä ja kuivana aikana, eli esimerkiksi kesällä. Syksyn sateis-
sa olosuhteet muuttuvat.

Toisaalta ilmastomuutos voi vaikuttaa omakotitalojen asumismukavuuteen ja säärasitukseen uudella tavalla. Heimlander puhuu ulkoseini-
en kosteusrasituksesta, joka lisääntyy, mikäli sateet lisääntyvät ja lumen sijaan saadaan vettä isomman osan vuodesta. Tätä ei valitettavasti voida Heimlanderin mukaan juurikaan en-

naltaehkäistä:

- Uudisrakentamisessahan sitä huomioidaan: ohjeet on muut-
neet, rakenteista tehdään varmempia ja esimerkiksi viistosadetta kestäviä. Vanhoissa rakennuksissa rakenteet ovat ne, mitkä on aikanaan tehty. Jälkikäteen ei ole juurikaan mitään tehtävissä. Jos ulkoverhoukseen syn-
tyy vaurioita, joudutaan korjaamaan rakenteita.

Kesällä muuttuva ilmasto vaikuttaa toisella tavalla:

- Ilmiselvin tietysti on, että jos hel-
lejaksot ovat pidempiä ja lämpötilat korkeampia, niin ensimmäinen teki-
jä, mihin se vaikuttaa on sisälämpötila ja asumisviihtyvyys.

Ilmanvaihtokoneen asetukset kesäksi kuntoon

Kun lämmityksestä puhutaan, sähkön hintahan se aina kiinnostaa. Heim-
lander toteaa, että kesällä sähkönku-
lutukseen voi vaikuttaa lähinnä viilen-
nyksen käytöllä ja tavallisilla käyttö-
sähkökysymyksillä:

- Jos talossa on sähkölämmitys, sitä ei kesällä niin kulu. Sillä voi vaikut-
taa, miten paljon käyttää esimerkiksi ilmalämpöpumppua viilennykseen. Ja tietysti ihan perusasiat, kuten valot ja normaalit käyttö-sähköasiat.

Ennen lämpimiä vuodenaikoja Heimlander kannustaa tarkastamaan ilmanvaihtokoneen asetukset, josta selviää tutustumalla oman koneen käyttöohjeisiin.

- Kannattaa katsoa, miten ne on laitettu. Välillä on tullut vastaan,

että kesälläkin on ollut jälkilämmitys päällä. Talvella asetuksen on tarkoi-
tus lämmittää sisään puhallettavaa ilmaa. Kesällä se tietysti kuluttaa sähköä ja lisää sisätilan lämpötilaa entisestään. Eli tällaisena huolto- ja tar-
kastusasiana tämä kannattaa katsoa.

Kesä on hyvää aikaa myös salaojien huoltamiseen

Rakennuksen ikä ja ilmanvaihdon tyyppi vaikuttaa jonkin verran sisä-
tilojen lämpötilaan ja siihen, miten lämpötilaan voi vaikuttaa vaikkapa tuulettamalla tai verhoilla. Heimlan-
derin mukaan se, onko kyseessä uu-
dempi tai vaikka 200 vuotta vanha talo ei kuitenkaan vaikuta suoraan huolto-
toimenpiteisiin. Eli esimerkiksi talon maalauksen tai vesikaton kanssa talon iällä ei ole juurikaan merkitystä.

Yksinomaan kesällä tehtäviä huol-
totöitä on Antti Heimlanderin mu-
kaan hyvin vähän. Esimerkiksi salaoji-
en huoltoon ja tarkastukseen kesä on sopivaa aikaa, mutta ylipäättään nii-
den hoitamiseen riittää, että maa on sulana. Myös moni muu tarkastus- ja huoltotoimenpide onnistuu muina-
kin vuodenaikoina. Käytännössä kesä sallii talonomistajan valita, paljonko haluaa huoltotöiden parissa puuhas-
tella – mutta valoisia ja lämpimiä aikoja sekä kesälomakausi tarjoavat kodin huoltoon ainakin hyvät puitteet.

*Haastateltava toimii teknisenä päällikkönä ja vastaa mm. kuntotar-
kastuksista kiinteistöjen elinkaareen erikoistuneessa Sustera Oy:ssä. ■*

Nuohouspalvelu
Juha Peltoniemi
Kysy tarjousta myös
IV-Puhdistuksista!
040 567 4389
juha.peltoniemi@nuohoojat.fi

NUOHOUKSET
alk. **62 €**

NUOHOUKSET MERI-LAPIN, SIMON JA KUIVANIEMEN ALUEELLA

MERI-LAPIN
KATTO OY
040 758 1566
kattoremonttilappi.fi

Omakotitalon huollon kannalta lämpötila on isoin tekijä.

Pixabay

Pixabay

Saunan voi nyt rakentaa vaikka omakotitalon takapihalle, jos rakentamisoikeutta riittää ja paloturvallisuus- ynnä muita määräyksiä pystytään noudattamaan.

Teksti: Ulla Sirén

Pihasaunojen luvattu kesä

Kesä 2025 on kaikkein piharakennushaaveiden odotettu hurraa-hetki. Vihdoinkin kaivatun pikku pihasaunan saa rakentaa miten haluaa! Vai saako sittenkään? Rakentajalle uudistettu laki lupaa paljon helpotusta, mutta samalla kasautuu entistä enemmän vastuuta omille harteille. Kotisaunan löylyjä odotellessa on edelleen hyvä syy turvautua asiantuntijoihin.

Viime vuosien lakiuudistuksista yksi innokkaimmin odotettu on ollut rakennuslain muutos, jonka mukaan omalle tontille saa vuoden 2025 alusta alkaen rakentaa enintään 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai enintään 50 neliön suuruisen katoksen ilman erillistä rakennuslupaa. Siispä rakentamista odottaa jo pitkä jono pihasaunoja, vierasaittoja, autokatoksia ja muita koti- ja mökkipihojen tärkeitä uudisrakennuksia ympäri Suomen.

Uusi laki säästää rakentajan aikaa vievältä rakennuslupaprosessilta, mutta byrokratialta ja sääntöviidakossa suunnistamiselta ei silti kokonaan vältty. Eikä sitä kannata edes yrittää vältellä, sillä tässäkin yhteydessä pätee ikiaikainen totuus – kasvava vapaus lisää vastuuta.

Kaikkihan tietävät, että kun rakennus vaatii rakentamisluvan, ulkopuolinen taho on pilkuntarkasti vahti-

massa, että kaikki vaatimukset täytyivät. Sen sijaan nyt, kun tarkastava silmä puuttuu, vaatimusten noudattamisesta täytyy entistä enemmän vastata itse ja olla tarkkana, että virheitä ei satu, vaikka kysymyksessä olisi hyvinkin vaatimattoman oloinen rakennelma.

Puutteellisesti rakennettu tai lakia ja rakennusjärjestystä rikkova piharakennus voidaan edelleen kunnan toimesta määrätä korjattavaksi tai jopa purettavaksi. Esimerkiksi hyvin varustettu talvikäyttöön sopiva saunamökki on kallis hankinta, joten olisi todella ikävä yllätys, jos se ei huolimattomuusvirheiden vuoksi olisi-kaan käyttökelpoinen.

Kaksi lupaa sulii yhdeksi

Uudessa rakentamislaisissa on vain yksi lupamuoto, rakentamislupa

(RakL 42 §). Rakennuslupa, toimenpidelupa ja rakentamiseen liittyvä ilmoitusmenettely on poistettu, ja tämän vuoden alusta alkaen uusi rakentamislupa korvaa ne kaikki. Uuden järjestelyn on tarkoitus helpottaa ja selkiyttää luvan hakemista, niin kuin useimmiten varmasti tapahtuu.

Joissakin tapauksissa uudistus voi vaikuttaa toisinkin päin. Uudessa laissa osa nykyisistä piharakennuksista määritetään rakennuksiksi, ja ne lasketaan kiinteistön rakennusoikeuteen, mikä taas johtaa siihen, että kiinteistön alueelle ei ehkä saakaan rakentaa enempää.

Lisäksi jotkut sellaiset rakennukset, jotka ovat tähän asti vaatineet pelkän toimenpideluvan, tai joista on riittänyt pelkkä ilmoitus kunnan rakennusvalvontaan, tarvitsevat tämän vuoden alusta alkaen rakentamisluvan. Hakuprosessi muuttuu silloin vaati-

vammaksi ja vie enemmän aikaa, kuin vanhan lain mukainen menettely.

Kansalaisille uudistukset aiheuttamat lisämutkat ovat vielä jonkin verran epäselviä, osaksi sen vuoksi, että julkisuudessa on hehkutettu enimmäkseen lakiuudistuksen helpottavaa vaikutusta.

– Kunnat päivittävät parhaillaan rakennusjärjestyksiään ja tätä kautta saadaan tarkennuksia tähänkin asiaan. Periaatteessa uudistuksen vaikutus on siinä, että se mihin lain mukaan tarvitaan lupa, se on sitten haettava. Ja sitten on Rakentamislain pykälä 42 eli lista, jossa luetellaan asiat, joihin nyt ei enää tarvitse lupaa, selvittää toiminnanjohtaja **Marju Si-lander** Suomen Omakotiliitosta.

Rajoitukset ovat ennallaan

Monimutkaisesta rakennuslupaha-

kemuksesta vapautuminen on herättänyt mielikuvan, että piharakennuksia saa nyt rakentaa miten ja mihin kohtaan tonttia tahansa, kunhan niistä tekee tarpeeksi pieniä. Asia ei ole aivan niin helppo.

Rakentajaa sitovat edelleen yleis- ja asemakaavalaki, kunnan rakennusjärjestys sekä kaikki rakentamista koskevat lait. Rakennusoikeudesta laki määrää saman kuin aikaisemminkin. Jos tontilla ei ole rakennusoikeutta jäljellä, uusi rakennus tarvitsee poikkeamisluvan koosta riippumatta. Lisäksi nyrkkisääntö on, että joka rakennuksesta täytyy olla tontin rajalle neljä metriä.

Rantarakentamista puolestaan säätelevät luonnonsuojelulaki ja Maankäyttö- ja rakennuslaki. Lisäksi se, miten lähelle rantaviivaa rakentaminen sallitaan, vaihtelee kunnittain. Paikalliset jätevesi- ja maisemamääräykset voivat rajoittaa sitä hyvinkin tiukasti.

Yleisesti saunamökin etäisyyden rantaviivasta täytyy olla vähintään 20 metriä ja pelkän saunankin 10 metriä, mutta rantarakentamisen minimietäisyydet vaihtelevat paikkakuntakohtaisesti. Joissakin kunnissa määräykset voivat vaatia mille tahansa rakennukselle 40–50 metrin etäisyyden rannasta, ja lisäksi asiaan voivat vaikuttaa tontin rantaviivan pituus ja alueen yleinen maisemallinen merkitys.

Kaiken kaikkiaan selvitettäviä asioita kertyy pitkä lista, mutta rakentaja pääsee silti helpoimmalla, kun tietää

alusta asti, mitä tekee.

– Vinkki on, että selvittää ensin huolellisesti mahdolliset rajoitukset ja lähtee sen pohjalta suunnittelemaan hanketta. Lisätietoja voi kysyä kunnalta tai alan ammattilaisilta, Silander neuvo.

Ilman rakentamislupaa tehtäviä piharakennuksia suunniteltaessa on hyvä saman tien tarkistaa myös vakuutusten riittävyys, sillä kukaan ulkopuolinen ei kysele sen asian perään. Vanha kodinturvavakuutus ei yleensä kata uusia rakennuksia, vaan ne pitää vakuuttaa erikseen.

Keittiön rajakysymyksiä

Ilman rakentamislupaa sallitussa rakennuksessa ei saa olla keittiötä eikä hellaa. Tämä johtuu siitä, että asunnon määritelmään kuuluu, että siinä on oltava joko keittiö, keittokomero tai keittotila. Keittiöksi tulkittavan tilan olemassaolo muuttaa siis pienemmän rakennuksen asunnoksi, jolloin taas rakentamislupa tarvitaan.

Rakentamisluvattomassa rakennuksessa saa sen sijaan olla takka tai uuni sekä vesijohto. Grillikodassa saa luonnollisesti olla grilli ja saunassa kiuas.

Yksi rakentajia uuden lain edessä eniten hämmäntäneistä kysymyksistä kuuluukin, miten vedetään raja siihen, mikä on keittiö tai hella ja mikä ei ole. Muuttaisiko esimerkiksi irrallinen keittolevy vierasaitan asunnoksi?

– Se, mitä varusteita piharakennuk-

sessä lopulta olisi tai saisi olla esimerkiksi ruoan valmistukseen, muodostuneen ajan kuluessa. Toki, jos näitä laittaa, ja tulisi esimerkiksi jälkivalvonta kunnan rakennustarkastuksesta, raja voi määrittyä sitäkin kautta, Marju Silander arvelee.

Perussääntö on sinänsä selkeä.

– Jos rakennetaan alle 30 neliön rakennus, jossa näitä edellä mainittuja keittiön määritelmiä ei ole, lupaa ei tarvitse hakea. Rajanveto on siis tässä, hän tiivistää.

Pikkumökit ojennukseen

Piharakennusten kirjo omakoti- ja mökkipihoilla on melkoinen, kun saunojen, liiterien, puutarhavajojen, vierasaittojen ja muiden perinteisten rakennusten rinnalle on noussut autokatoksia, kesäkeittiöitä, pergoloita, porealtaita ja pienoiskasvihuoneita, joiden lomassa nököttävät vielä leikimökit, koirankopit ja maakellarit.

Ilman rakentamislupaa sallittuja rakennelmia ei voi ahtaa vapaasti jorkaiseen väliin. On siis syytä luoda järjestys, ennen kuin kaos pääsee edes alulle.

– Piharakennusten osalta on luonnollisesti huomioitava asemakaava, jäljellä oleva rakennusoikeuden määrä, onko rakennusten lukumäärä rajoitettu esimerkiksi kaavassa, onko kaavassa rakennuslupa tilaa, sekä rakennuksen tekniset ominaisuudet ja paloturvallisuuskysymykset, Mar-

ju Silander muistuttaa.

Jos rakennuksia tuntuu kertyvän tontin täydeltä, tai jos yhdenkin uuden sijoittaminen pihaan tuntuu ajatuksena häiritsevältä, on hyvä käyttää pihasuunnittelussa jonkinlaista ammattiapua. Netistä löytyy muun muassa erilaisia yksinkertaisia pihasuunnittelutyökaluja, jotka voi ottaa avuksi, jos ei halua käyttää palkattua suunnittelijaa. Niiden avulla laadittu mallinnus auttaa vähintään hahmotamaan, miltä uudet ja vanhat rakennukset näyttäisivät yhdessä valmiina.

– Tässä myös kaava on yksi määrävä seikka, esimerkiksi huomioitava kuinka kaukana tontin rajoista rakennusten tulee sijaita, ja miten paljon tilaa tontilla olevien rakennusten välillä tulee olla. Samoin se, onko rakennusten lukumäärää rajattu, Silander opastaa.

Jos erilaisten pikkumökkien sekamelska uhkaa täyttää tontin, voi herätä ajatus yhdistää niitä esimerkiksi rakentamalla autokatos kiinni liiterin seinään tai grillikatos aitan kylkeen. Silloin on kuitenkin vaara, että yhdestä rakennuksesta tuleekin toisen lisäosa.

– Jos yhdistää rakennuksia, kannattaa huomioida, että piharakennus saattaa muuttua olemassa olevan asuinrakennuksen laajennukseksi. Esimerkiksi jos rakennettaisiin jokin muu rakennelma kiinni olemassa olevaan asuinrakennukseen tai mökkiin, saatetaan lupakynnys ylittää, Silander tarkentaa. ■

Katolle kaikki mitä tarvitset

RAKENNUSPELTITYÖT • KONESAUMAKATOT • KATTOREMONTIT
PIIPUNPELLITYKSET • LUMIESTEET, KATTOSILLAT JA TIKKAAT

Ammattitaitoinen paikallinen toimija
Meiltä myös erilaiset remontti- ja rakennustyöt

Toimimme koko Meri-Lapin alueella

PELTISEPÄNLIKE NIEMELÄ
040 556 7776
Lautiosaari, Keminmaa
www.pslniemela.fi
mikko.hohtari@pslniemela.fi

Freepik

Freepik

Freepik

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kulttuurista, urheilusta ja paljon muuta – yhdistykset yhdessä harrastamisen asialla

Oltiinpa sitten kaupungissa tai maaseudulla, yhdistyksillä on tärkeä rooli harrastusmahdollisuuksien ja ajanvietteen luomisessa kaikenikäisille. Yhdistystoiminnalla onkin Suomessa pitkät perinteet, ja yhdistysten puitteissa on harrastettu urheilua, laulettu, tehty taidetta tai vain nautittu yhdessä tekemisestä muiden samanmielisten kanssa.

Suomen sanotaan olevan yhdistysten luvattu maa. Sanonnassa on myös perää: vaikka Patentti- ja rekisterihallitus poisti vuonna 2016 listoiltaan kaikki yhdistykset, joista ei ollut kuulunut pihaustakaan vähintään 20 vuoteen, erilaisia järjestöjä, liittoja ja yhdistyksiä on meillä edelleen yli 100 000. Kun mukaan lasketaan myös erilaiset urheiluseurat, luku paisuu entisestään.

Yhdistykset ovat toki kirjava joukko, johon mahtuu niin muutamien kymmenien jäsenten harrastusryhmiä kuin satojen tuhansien jäsenten ammattiyhdistyksiä. Olipa kyseessä sitten urheiluseura, kirjapiiri tai vaikkapa koiraharrastajien yhdistys, yhdistyksillä on kuitenkin tärkeä rooli ajanvietteen luomisessa kaikenikäisille. Vaikka kesällä tekemistä riittää

muutenkin, olemme koonneet tähän muistutuksena muutamia esimerkkejä siitä, mitä kaikkea yhdistysten puitteissa voi päästä tekemään.

Kulttuurin harrastaminen yhdistää

Laulu, ennen kaikkea yhdessä laulaminen, on monien rakastama harrastus, joka sopii kaikenikäisille ja -kuntoisille.

Kuoroharrastuksen alkuun on tavallisesti myös helppo päästä: niin kansalais- ja musiikkiopistoilla kuin seurakunnillakin on usein omaa kuorotoimintaa. Nuorten Kuoroliitto, Suomen Mieskuoroliitto ja Suomen Naiskuoroliitto toimivat kattojärjestöinä useille kymmenille pai-

kallisille kuoroyhdistyksille. Moniin kuoroihin voi liittyä kuka vain, mutta osa järjestää koelauluja testataksaan hakijoiden musikaalisuutta ja äänialaa.

Jos taas janoaa päästä teatterin lavalle, sekään ei ole mahdotonta. Monet pienet, paikalliset teatteriyhdistykset toimivat tyypillisesti talkoovoimin ja kaipaavat aktiivisia jäseniä. Usein niiden toiminta huipentuu kesäteatteriesitykseen, jotka ovatkin rakastettu osa suomalaisten kesänviettoa.

Myös kansalaisopistot pitävät yllä paikallista harrastelijateatteritoimintaa. Vaikka tuotannosta tyypillisesti vastaa alueen oma teatteriyhdistys, monesti toiminnan mahdollistaa viime kädessä juuri paikallinen kansalaisopisto.

Kotiseutuyhdistykset ja ystävyysseurat

Myös kotiseutuyhdistyksiä löytyy useimmilta paikkakunnilta, joskus jopa kaupunginosan tai kylän tasolla. Kotiseututoiminnalla on Suomessa pitkät perinteet: vuonna 1949 perustetun Suomen Kotiseutuliiton alla toimii lukuisia paikallisyhdistyksiä. Niiden keskeistä toimintaa oli aikoinaan yleisen kansankulttuurin tallentaminen ja luonnon ja ympäristön vaaliminen. Nykyisinkin kotiseutuyhdistykset järjestävät monipuolisesti paikallistapahtumia, pitävät yllä perinteitä ja paikallishistoriaa ja kehittävät monimuotoista kotiseututyötä. Näin niiden tehtävänä on yhtä lailla vaalia yhteisiä kulttuuriympäristöjämme kuin elävöittää asuinpaikkoja.

Myös erilaiset maakohtaiset ystävyysseurat ovat Suomessa laajalle levinnyttä toimintaa. Niiden ansiosta halu perehtyä paremmin johonkin tiettyyn maahan tai kulttuuriin, tai syvempi paneutuminen jo mieluisan maan kulttuuriin ei välttämättä edellytä matkustamista ulkomaille.

Suomessa toimii yli 100 ystävyysseuraa, jotka kukin hoitavat ystävyys- ja kulttuurisuhteita ystävyysmaansa kanssa. Näistä yhdistyksistä valtaosa kuuluu Ystävyysseurojen liittoon.

Ystävyysseurat tuovat ystävyysmaansa kulttuuria tutuksi niin jäsenille kuin muillekin järjestämällä esimerkiksi yhteisiä kulttuuri- tai keskustelutapahtumia, ruuanlaitto- tai tanssikursseja tai muuta ohjelmaa.

Liikuntaa kaiken ikäisille – ja kuntoisille

Erilaisilla liikunta- ja urheiluseuroilla on Suomessa pitkät perinteet, ja ne ovat vaikuttaneet toiminnallaan myös yhteiskunnallisella tasolla. Vuoden 1990 jälkeen lähes joka neljäs Suomessa perustettu yhdistys toimii liikunnan alalla. Etenkin yleisurheilu- ja jalkapalloseuroilla on meillä runsaasti jäseniä ja pitkät perinteet, mutta myös uudempien trendilajien ympärille on rakentunut vahvaa yhdistystoimintaa. Sen avulla edistetään lajin kehitystä ja mahdollistetaan monipuoliset harrastus- ja kilpailumahdollisuudet.

Esimerkiksi frisbeegolf-ratoja on noussut Suomeen kuin sieniä sateella. Niin täysinmittaisia kilparatoja kuin pieniä, aloittelijoille sopivia 3-väyläisiä ratojakin löytyy siis helposti. Koska harrastuksessa pääsee alkuun jo parilla kiekolla, se on monille sopiva laji, jossa voi kehittyä jatkuvasti. Suomalaisen frisbeegolf-seurojen kattojärjestönä toimii Suomen Frisbeegolfliitto.

Padel oli pari vuotta sitten trendilaji, ja padel-saleja rakennettiin kiihvasta tahtia. Vaikka suurin innostus on osoittanut laantumisen merkkejä, lajilla on yhä runsaasti aktiivisia harrastajia. Suomen Padelliitto ry aloitti toimintansa jo vuonna 2004, ja sillä on tällä hetkellä 103 jäsenseuraa eri puolilla Suomea.

Keppihevosharrastus ollut kasvussa 2020-luvulla

Uudetkin urheilulajit keräävät helposti ympärilleen innokkaita harrastajia ja ennen pitkää oman yhdistyksen, jonka puitteissa organisoida toimintaa. Esimerkiksi keppihevosharrastus nousi Suomessa suuren yleisön tietoon viimeistään vuonna 2017, jolloin ilmestyi Selma Vihusen aiheesta ohjaama dokumenttielokuva *Hobbyhorse Revolution*. Lajin suosio on ollut siitä lähtien jatkuvassa kasvussa.

Suomessa harrastusta on ollut viemässä eteenpäin Suomen Keppihevosharrastajat ry, joka tarjoaa keppihevosharrastajille tietoa, toimintaa ja kilpailuja ympäri Suomea. Yhdistyksen tavoitteena on tarjota harrastajille tietoa ja koulutusta keppihevoshar-

rustuksen saralla, mutta myös tuoda harrastajia yhteen ja tarjota toimintaa niin jäsenille kuin yhdistykseen kuulumattomillekin keppihevosharrastajille. Toimintaperiaatteisiin kuuluu vapaaehtoisuus, yhdessä tekeminen ja harrastuksen ilmaisuus.

Yhdistyksen toimintaan kuuluu muun muassa keppihevoskilpailuiden järjestäminen ja listaaminen, keppihevosvalmentajien ja -tuomareiden kouluttaminen sekä virallisten näyttelytuomareiden koulutus ja näyttelytoiminnan pyörittäminen.

Cosplay-harrastus kiinnostaa etenkin nuoria aikuisia

Myös cosplay eli manga-, anime-, peli- tai muiksi fiktiivisiksi hahmoiksi pukeutuminen on kiinnostanut harrastuksena etenkin nuoria ja nuoria aikuisia. Harrastus yhdistää käsityöosaamista luku- tai peliharrastamiseen ja esiintymiseen, joko yksin tai ryhmässä.

Cosplay-innostus lähti Suomessa kasvuun 2000-luvulla, ja nykyisin meillä järjestetään vuosittain jo useita tapahtumia, joihin liittyy cosplayta.

Suomalaisten cosplay-harrastajien yhdistyksen Cosplay Finlandin päämääränä on koota yhteen Suomen hajanaista cosplay-harrastajakenttää sekä edistää cosplay-harrastusta. Yhdistys tarjoaa cosplay-harrastajille esimerkiksi pukuohjeita sekä muita neuvoja, luo harrastajille mahdollisuuksia tavata toisiaan sekä tekee cosplayta tunnetuksi harrastuksena.

Erilaisiin tapahtumiin osallistumisen lisäksi Cosplay Finlandilla on myös paljon omaa toimintaa valtakunnallisesti eri puolilla Suomea.

Eläke – harrastamisen parasta aikaa?

Eläkevuodet voivat olla harrastamiselle parasta aikaa, mikä näkyy esimerkiksi Eläkeläiset ry:n toiminnassa. Yhdistys on järjestänyt eläkeläisjäsenilleen muun muassa liikunta- ja kulttuuriaktiviteetteja jo vuodesta 1959. Tänä päivänä sillä on Suomessa 13 aluejärjestöä ja liki 200 paikallisyhdistystä, joiden kautta voi liittyä mukaan toimintaan.

Paikallisyhdistykset tarjoavat suotuisan ympäristön yhdessäololle ja virkistävälle harrastuksille.

Toimintaan kuuluu niin liikunta-kerhoja, laulu- ja tanssiryhmiä, kuroja ja lausuntaryhmiä, askartelu- ja käsityökerhoja, näytelmäkerhoja kuin keskustelu- ja opintopiirejäkin. Lisäksi jäsenille järjestetään risteilyjä, juhlia ja matkoja sekä kotimaahan että ulkomaille.

Myös ystäväpalvelu on yksi tärkeä osa Eläkeläiset ry:n toimintaa. Vapaaehtoiset jäsenet vierailevat yksinäisten vanhusten luona, pitävät yhteyttä heihin ja auttavat arjen askareissa ja yhteydenpidossa viranomaisiin ja palvelulaitoksiin. Yhdistysten kuorot sekä näytelmä- ja muut ohjelmaryhmät vierailevat vanhainkodeissa, vanhusten palvelutaloissa ja muissa laitoksissa.

Erilaisilla liikunta- ja urheiluseuroilla on Suomessa pitkät perinteet, ja ne ovat vaikuttaneet toiminnallaan myös yhteiskunnallisella tasolla.

Freepik

Tukea lasten ja nuorten harrastustoimintaan

Lasten ja nuorten harrastamisen tärkeyteen havahduttiin Suomessa viimeistään koronapandemian aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriö kehitti sen edistämiseksi Harrastamisen Suomen mallin, jonka tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Harrastuksen järjestäjinä voivat olla urheiluseurat, kulttuuritoimijat, nuorisojärjestöt, kunnat ja muut harrastustoimintaa järjestävät yhteisöt, jolla on osaamista lasten ja nuorten kanssa toimimisesta. Harrastaminen voi olla myös nuorten omaehtoista harrastamista valvotussa ympäristössä. Kuulemisesta saadun tiedon perusteella kunta kokoaa lasten

ja nuorten harrastustoi-veita toteuttavat harrastusten järjestäjät, jotka voivat olla paikallisia, alueellisia tai valtakunnallisia toimijoita. Esimerkiksi luvuvuonna 2024–2025 toimintaa järjestettiin 258 kunnan alueella.

Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamalla 4H-toiminnalla on myös pitkät perinteet lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemisessa. 4H:n tavoitteena on auttaa lapsia ja nuoria löytämään itselleen mielekästä tekemistä ja monipuolisen harrastuksen. Toimintaan ovat päässeet mukaan jo kuusivuotiaat, mutta osallistumisen mahdollisuuksia on myös täysi-ikäisyyteen asti. 4H:n kehittämis- ja koulutustyötä tukee Opintokeskus Sivis. ■

Teksti: Elina Salmi

Terassi muuttuu kesällä viihtyisäksi olohuoneeksi

Terassi taipuu koosta riippuen moneksi. Se voi olla ruokailu- ja grillauspaikka, juhlien keskipiste ja tai paikka, jossa ystävien kanssa kesäyössä parannetaan maailmaa. Luksusta tuo terassiin upotettu palju tai poreallas.

Kesällä elämä siirtyy ulos – missä olisikaan mukavampaa viettää kaunista kesäpäivää kuin viihtyisällä, mukavasti sisustetulla terassilla?

Terassi toimii kesällä olohuoneena ja voi vallan mainiosti myös näyttää siltä. Jos tila riittää, voi tilan sisustaa huonekalumaisilla kalusteilla, mattoilla ja tekstiileillä. Tietysti on huomioitava, että kalusteiden ja tekstiilien on oltava vedenkestäviä, ellei sitten halua kuskaila niitä koko ajan sisään ja ulos.

Puuterassi kannattaa öljytä aina keväisin ja syksyisin, jotta se kestää pitkään kauniina ja käyttökelpoisena. Lisäksi terassilla on hyvä olla jonkinlainen aurinkosuoja, yksinkertaisimmillaan vaikkapa suuri, siirrettävä aurinkovarjo tai -purje.

Jos terassissa on pergola-tyyppinen ylärakenne, voi sen päälle virittää kangaskatteen, jota voi

säätää auringon mukaan. Jonkin verran se antaa suojaa sateeltakin, kunhan materiaali on vedenpitävää eikä tuule kovasti. Kangaskatteita saa kiskoineen kaikkineen valmiina. Terassin voi kattaa myös markiisilla.

Älä tunge terassia liian täyteen

Moni haluaa terassilleen sohvaryhmän ja ehkä myös ruokailuryhmän. Pienehkölle terassille ei välttämättä mahdu molemmat, vaan tilasta tulee ahdas ja se sekä tuntuu että näyttää täyteen ahdetulta. Jos tilaa on vähän, kannattaa valita keveät ja sirot kalusteet. Kevyt hylly tai vaikka tarjoiluvaunu vievät vähän tilaa ja tarjoavat usein kaivattua lasikutilaa.

Kestävä kehitys näkyy terassikalusteissakin ja

esimerkiksi puu on materiaalina tehnyt vahvan paluun. Ja hyvä niin, sillä melko vähällä huolenpidolla puukalusteet kestävät pitkään. Niitä saa myös ”jo valmiiksi rakastettuina” eli vähän käytettynä. Itse maalaamalla niistä saa omaan väripalettiin sopivia.

Toinen hyvä luonnonmateriaali on rottinki. Rottinkikalusteet ovat käytössä vähän arempia, mutta aina yhtä suloisia ja romanttisia. Sekä puu- että rottinkikalusteet saavat mukavuutta pehmusteista, joita vaihtamalla voi melko pienin kustannuksin uudistaa terassin ulkonäköä vaikka joka kesä. Pehmusteille on hyvä olla vesitiivis säilytyskaluste, jonne ne voi laittaa sateelta suojaan.

Paljon käytettyjä materiaaleja terassikalusteissa ovat edelleen muovi ja polyrottinki. Säänkestävinä ja helppohoitoisina nekin puolustavat paikkaansa.

Köynnöskasveista voi kasvattaa näkösuojan

On terassi sitten lasitettu tai ei, voi näkösuojaa rakentaa verhoilla, säleiköillä tai vaikka köynnöskasveilla. Kun virittää terassin reunaan tukevat narut ja kiertää köynnökset kasvamaan niitä pitkin, kasvaa niistä kesän mittaan ihana ja värikäs seinä suojaamaan naapureiden katseilta.

Kasvit luovat muutenkin kivaa kesätunnelmaa. Niitä voi kasvattaa suurissa ruukuissa tai vaikkapa seinustalle ripustetuissa amppeleissa. Tuoksuvan yrttitarhan tai kukkaloiston voi myös istuttaa terassiin upotettuun kukkalaatikkoon tai virittää laatikot reunustamaan terassin reunaa.

Lasten hiekkalaatikonkin voi halutessaan upottaa terassiin, samoin paljon tai ulkoporealtaan. Hiekkalaatikon näppärä nikkaroi itsekin, mutta paljon ja altaan kanssa on viisasta käyttää ammattiapua. Täysinäinen palju saat-
taa painaa yli 2 000 kiloa, joten perustusten pitää myös olla sen mukaiset.

Hiekkalaatikkoon kannattaa tehdä kansi, joka suojaa sitä roskilta ja jonka alle saa pihalelut katseilta piiloon. Kun kansi on tarpeeksi tukeva, säilyy terassi yhtenäisenä vaikka juhannustansseja varten.

Huopa lämmittää viileässä kesäillassa

Jos terassissa on jo valmiiksi kiinteä kate, voi harkita koko terassin lasittamista. Silloin sen käyttöaika pitenee jopa kuukausilla. Lasitus saattaa vaatia toimenpide- tai rakennusluvan, joten asia kannattaa varmistaa oman kunnan rakennusvalvonnasta. Käytännöt vaihtelevat eri puolilla maata.

Myös kattoon asennettavat lämmittimet pidentävät terassikautta molemmissa päissä. Nestekaasukäyttöinen, omilla jaloillaan seisova terassilämmitin on avoterassilla kätevä lämmönlähde.

Kylminä iltoina lämpöä ja tunnelmaa tuovat myös lam-
paantalja pepun alla, pehmoiset tyynyt ja ihanan lämpimät huovat. Pehmoisen huovan alle on ihana käpertyä ja jatkaa jutustelua rakkaiden kanssa, ihastella auringon-
laskua ja luonnon ääniä tai vain nauttia olemassaolosta.

Terassin värimaailman ihminen valitsee tietysti omien mieltymysten mukaan. Jos koti on väreiltään neutraali, voi ulkona hullutella ja nauttia vuoden parhaan kuukau-
det värien loistosta. Inspiraatiota voi hakea kesäkukista tai auringonlaskun sävyistä. Toisaalta jos pehmeät, mure-
retut, maanläheiset värit ovat omaa mieltä lähinnä, kan-
nattaa sisustaa terassikin niillä ja tuoda lisäväriä vaikka viherkasveilla.

Grilliä ei saa jättää valvomatta

Terassi toimii usein myös ruokailutilana kesäaikaan ja grillaaminen onkin ehkä suosituin tapa valmistaa kesä-
herkut. Yksi tykkää kaasugrillistä, toinen vannoo hiiligril-
lin nimeen.

Jos terassi on tehty puusta, pitää käyttää harkintaa siinä, grillaako terassilla vai sen ulkopuolella. Kaasugril-
li on oikein käytettynä ja huollettuna turvallinen, mutta ei sitäkään pidä jättää valvomatta. Jos grillin puhdistus on jäänyt turhan usein väliin, voi sen sisälle kertynyt ras-
va syttyä tuleen. Kaasuletku on myös tarkastettava sään-
nöllisesti vuotojen varalta, sillä niihinkin liittyy paloriski.

Jos grilliä haluaa käyttää terassilla, on suositeltavaa hankkia sille palonkestävä alusta jo pelkästään siksi, että grillistä mahdollisesti roiskuva rasva putoaa alustalle eikä pilaa laudoitusta. Grillin paikka ei myöskään ole seinän vierustalla tai räystäään alla, sillä joskus grillatessa syntyy yllättävänkin korkealle yltäviä lieskoja.

Hiiligrilliin liittyy vielä suurempi paloriski ja siksi kan-
nattaa harkita tarkoin, onko sen paikka terassilla vai mie-
luummin sen välittömässä läheisyydessä pihamaalla. Hiiligrillin tuhka on pitkään kuumaa eikä sitä sisältävää astiaa saa missään oloissa edes väliaikaisesti säilyttää terassilla.

Grillin läheltä on hyvä löytyä alkusammutusvälineitä eli esimerkiksi sammutuspeite ja pieni vaahtosammu-
tin. Niitä tulisi osata myös käyttää. Hätätilassa voi käyttää paksua mattoa, jolla tukahduttaa tulen. Alkusammutuk-
sen tulisi kuitenkin tapahtua mahdollisuuksien mukaan itseä ja muita vaarantamatta.

Tule tutustumaan laadukkaaseen suomalaiseen terassilasitus-järjestelmään!

MEILTÄ LUKKAN® TERASSI-LASITUKSET!

www.keminmaanlasi.fi

SEUTUKUNNAN PARAS KESTOPUUVALIKOIMA SUORAAN VARASTOSTA.

Katso lisää www.lautari.fi

Puutavaraliike LAUTARI

Varikonkatu 11, KEMI • Avoinna ark 8-17, la 9-13 • p. 016 262 617

Tornion Kaihdin ja Markiisi Oy

KEMIN KAIHDINPALVELU
TORNION KAIHDIN JA MARKIISI OY
kemi@markiisitalo.fi
tornio@markiisitalo.fi

Keskuspuistonkatu 13, 94100 Kemi
P. (016) 447 008, (016) 254 459
Paavo 0400 694 181
Avoinna arkisin 10-17

Meiltä:

- Markiisit • Screen-kaihtimet • Sälekaihtimet
- Visor-vekkikaihtimet • Rullaverhot • Pystylamellit
- Verhokiskot • Hytysikkunat ja -ovet

TORNION LASI

Terassi- ja
parveke-
lasitukset
meiltä!

Puh. 016-445 894
Torpinkatu 11, Tornio
www.tornionlasi.com

Pihla

Varmasti hyvä.

Skannaa
QR-koodi
ja osallistu
5000€
arvontaan!

Suomen suosituimmat ikkunat ja ovet.

Energiaa säästään sekä kotia ilahduttaen!

Tervetuloa
tutustumaan
Pihla
Showroomiin
Keminmaan
Citymarketissa

Pihla-jälleenmyyjä alueellasi
Suomi-Ikkunat
Markus Nikkeri
044 506 5077
markus@suomi-ikkunat.fi

Tunnelmallinen valaistus syntyy pienin valopistein

Kesäyöt ovat pitkiä ja valoisia, mutta lystiä ei kuitenkaan kestä läpi kesän. Juhannuksen jälkeen hämärä hiipii aikaisemmin ja elokuussa yöt ovat jo pimeitä, jos kohta usein ihanan lämpimiä.

Tarvitaan siis valoa – onhan se myös tärkeä tunnelman luoja. Valaistuksen voi toteuttaa joko puolikiinteästi tai kiinteästi asennetuilla terassispoteilla, katonrajaan asennetulla led-nauhalla tai yksittäisillä led-tuikuilla. Niitä on tarjolla myös aurinkokennolla varustettuina.

Tunnelmallinen valaistus syntyy lisäämällä pieniä valopisteitä ympäri terassia. Tuikkujen lisäksi voi yhdistellä erilaisia valosarjoja ja kokeilla siirtää led-nauha katonrajasta lattianrajaan. Jos haluaa käyttää terassilla pieniä pöytälamppuja, on huolehdittava siitä, että ne ovat ulkokäyttöön soveltuvia. Sama sääntö koskee tietysti myös valonauhoja ja -sarjoja.

Aivan omanlaisensa tunnelma syntyy elävällä tulella. Kynttilöitä on turvallisinta polttaa korkeareunaisissa lasilyhdyissä eli niin sanotuissa hurrikaanilyhdyissä. Toki niissäkään ei tulta saa jättää valvomatta ja aina on katsottava, että kynttilät ovat riittävällä etäisyydellä syttyvistä materiaaleista.

Lamppuöljyllä toimiva myrskylyhty on myös eloisa ja melko turvallinen valonlähde, kunhan sitä ei aseteta liian lähelle syttyviä materiaaleja.

Ulkotulia ei saa polttaa terassilla, sillä niiden ulkokuori kuumenee aika tavalla. On myös itsestään selvää, että tulikori eli metallikehikko tai -kori, jossa voi polttaa klappinuotiota, kuuluu terassin ulkopuolelle.

Tupakointiin liittyy myös palovaara. Jos savukkeen tulipää putoaa huomaamatta istuinpehmusteisiin, se voi jäädä siellä kytemään ja sitä kautta sytyttää palon. Myös auringossa kuumenneista tuhka- ja savukepölyistä ja sytyttimistä on aiheutunut suuret vahingot aiheuttaneita tulipaloja. ■

Lähteet: k-rauta.fi, puutarha.net, pelastustoimi.fi

Tervetuloa tehtaalle tutustumaan!

Meillä on tämmönen. Onks sulla?

Timapuu on enemmän kuin tavallinen kota.

Tuotteemme ovat pohjoisen tiheäsyisestä männystä kotimaisena käsityönä valmistettuja laadukkaita grillikotia, huvimajoja ja kotasaunoja.

Ne soveltuvat monenlaiseen ympäristöön ja käyttöön kalastusretkien tukikohdasta takapihan viihtyisäksi kesäkeittiöksi.

Toimitamme tuotteemme valmiiksi asennettuna kaikkialle Suomeen. Niin varmistamme, että kodastasi on sinulle iloa kymmeniksi vuosiksi.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

Tervetuloa tutustumaan tuotteisiimme tehtaallemme Tornioon. Sovi tapaaminen 0400 698 198 / Timo

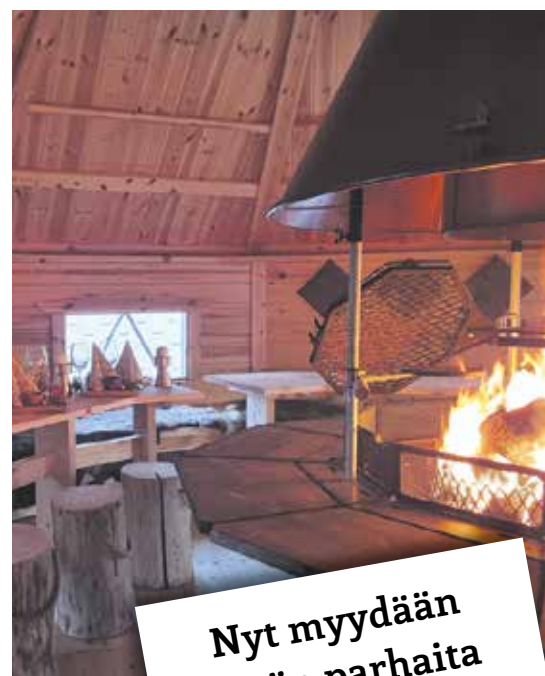
TIMAPUU

www.timapuu.fi

Timo Marttila
0400 698 198
timo.marttila@timapuu.fi

Antti Marttila
0400 690 101

Tero Seppänen
040 861 6222
tero.seppanen@timapuu.fi

Nyt myydään
kesän parhaita
toimitusaikoja!

Timapuu Oy Marttila | Verkkotehtaankatu 12 | 95420 Tornio